

Brașoii Săptăm

Ára 5 lej

Hétfő
1931 * augusztus 24

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

192. szám
XXXVII. évtőlva

Ára 5 lej

FORDÍTOTT INFLÁCIÓ

Irtta: Tanódy Endre

A jó békeidőkben virágoztak a tudományok és művészetek a fővárosokban és működtek az irodalmi körök a vidéken, hogy a kifejezetten nem hivatalos írók is megszólalhassanak és felolvassanak.

Ma is látom Ferenc József kabátját a pénzügyigazgatási tisztoiselon és a pohár állott viz tövében a megszámlálhatatlan, fogyni nem akaró kutyanyelveket és mintha félálomban hallanám az állam derek szolgájának felolvasását egy Herkules-fürdőbe tett kirándulásról, körülbelül így:

— Megérkezés Temesvárra nyolcóra tíz perckor, bérkocsi a városba egy korona, reggeli háromnyolc fillér, villásreggelire pörkölt és egy pohár sör, borralpálóval negyvennégy fillér, ebéd ez állomáson egy korona husz fillér... és így tovább Herkules-fürdőig és vissza, korona fillér, korona...

Sokmindenre gondoltam a felolvasás alatt, csak épen két dologra nem: Magára az előadás tárgyára, meg arra, hogy ebből az irodalmi utiszámlából valamikor iskola pálik, amely meghoztja az összes műfajokat és lesznek korförténetek, amelyek csak árszámokban lesznek kifejezhetőek, lesznek nagy tömegreglikák, ahol az elbukás a „nagyserű halál” az árindekszek oszlopaiban lesz megírva.

Hogy lesz idő, mikor pártok és államférfiak mozgalmi és megnyilatkozásai elhalványodnak és az 5 rovataikat fontosságban és jelentőségben messze megelőzik az árjegyzékek.

Kétszázlejes buza, száznyolcvanlejes zab, csak törtszámokban kifejezhető zöldségár, tej négy lej, tojás egy lej, meg nyolcvan bani, lej és bani lej... ez ma és ez kell, hogy legyen ma a politikai és társadalmi élet központi problémája és ezeknek a számoknak az értelme az, a mit kutatni egyedül érdemes.

Az áruknak és főként bizonyos áruknak ilyenfoku elértéktelenedése tulajdonképpen fordított infláció. Az ellenpótlusa annak, mikor a pénz elértéktelenedik és az árak hatalmas számokban jutnak kifejezésre. Most megfordítva, ugyanaz a szám egyre több és több áru jelent. Ma ezer lej háromszor annyi búzát jelent, mint három évvel ezelőtt, háromszor annyi zabot és tengerit és minden egyebet, amit az östermelő elad, nagys háromszor akkorára dagad az ezres és harmadára sorvad az áru.

Ennek a folyamatnak a pusztító kihatása ma már ismeretesek. Aki ilyen úron ad el, az nem tud venni, nem tud fogyasztani és így áll elő az, amit tultermelésnek hívunk és ami a valóságban az agyonfikkadt agyvelők lázas deliráló-masza: — fejtetőre állított erdők és falvak távoli páratengerben.

A valóság épen az ellenkező, rem a termelés sok, hanem a fogyasztás kevés, aminek épen az az oka, hogy a fordított inflációban az áru elértéktelenedik.

Akik ezt egy ártatlan kifejezéssel deflációnak hívják és a természetes gyógyulás folyamatának tekintik, úgy képzelték, hogy az árak egymáshoz mérve nem kellőképpen és közelednek, amikor is majd a buza kétszáz lej árából annyit lehet lesz kapni, mint azelőtt a kilencszázlejes árból. Várják és hitetik, hogy megjön és nem akar megjönni. Mert ez karmennyit esik is az ipari cikkek ára, nem tudja elérni a zuhanó mezőgazdasági árakat. A háboru alatt beszélték, hogy egyik sürgős visszavonulás alkalmával a kapitány lóháton nem tudta utólrni a gyalogszerrel visszaporuló főhadnagyot. Ez a tréfa most szomorú valóság lett. A felbomlott anarkiában visszavonuló nyersanyag-árakat képtelenség utólrni. Ez a tempója az árzuhanásnak és a pénznek ugyanilyen ütemben való részleges feldagadása, — fordított infláció — ez az, ami mindent felborít.

Érthetetlen volna mindez, ha ne volna egy nagyon egyszerű és világos magyarázata: az eladósodás. A gazdasági élet folyamata szakaszokra oszlik. Egy bizonyos középár érvényességének a tartama egy-egy periódus.

Van nyolcszázlejes buzaár-periódus, van hatszázlejes és ugyanígy megvan a fának és petroleumnak a maga szakaszbeosztása és a munkabérek is. Egy ilyen szakasz megkezdődik és erre berendezkedve megindul a termelés. Beruházások történnek, részben kényszerűek, részben olyanok, amelyek a fejlődés és haladás szolgálatában történnek. Szép kalkulációk és szép remények, amikhez pénz kell és ez a pénz klócsön lesz péve. Természetesen kamatra és pedig hihetetlenül magas kamatra, mert a magas kamat az egyedüli, mi az igazi infláció idejéből átjött a fordított infláció korszakába. Azután lezáródik ez a szakasz és a termék ára leesik a felére, de az adósság megmarad. Megmarad, mert az östermelésben csak hosszú beosztásban lehet törleszteni és csak elhatárolt áringadozásokat lehet kibírni.

A megmaradt adósság tehát megkét-szereződik és megháromszorozódik. Borzalmas nyomást gyakorol, amely alatt adni kell mindent, úgy ahogy veszik és pedig azonnal, lejáratra. Az adósságnak lejáratra van és a hitelezőnek hatalma. Ez a két fogaskerék öröli aztán az árakat, míg porrá mállanak és m után az

adósságokat csak ezekből az árakból lehetne kifizetni, az adósság kifizethetlenné válik.

Nem meddő, elméleti levezetések ezek; a rektifikált költségvetés előadói jelentésében benne van, hogy a magánosok tartozásai kifizethetlenné váltak.

Ez az tehát: — egy lezárt gazdasági periódus passzív egyenlege, az adósság, átjön egy következő periódusba, mint áthozat, és ez az új szakasz ezzel a kiegyenlíthetetlen tétellel kezdődik és eleve eldönti az új szakasz sorsát.

A naiv közhiedelem, hogy mindez átmenet, hogy majd az árak kiegyenlítődnek és minden a legszébb rendben lesz, súlyos tévedés, sőt lehet, hogy még súlyosabb megtévesztés. Az áruknak ez a kiegyenlítődése az eladósodás miatt nem következhetik be és ha bekövetkeznék is, nem jelentene semmit, mert megmaradna változatlanul az adósság. Az adósság, a melyről mindenki tudja és mondja, hogy kifizethetlenné vált.

Nem segít senki és semmi, csak a pénzszaפורítás. Jöhet akármilyen kormány, jöhet akármilyen irányzat, a romlás változatlanul megmarad, míg a pénz nem enged árfolyamából és míg ebbe a külföldi hitelezők bele nem egyeznek. Megszegni a stabilizációs szerződést és pénzt nyomtatni nem lehet, mert arra rettenetes megtorlás következne, amit nem bírának

ki, hiszen, így is, az állítólagos jóakarát és a nemzetközi pénzpiac állandó szervezkedései és akciói közepette is úgy az állam, mint a magánosok a lehetetlen határaihoz jutottak el.

De nincsen benne semmi lehetetlen, hogy a külföldi hitelezők engedjenek. Láttunk már válságos időkben hitelezőket engedni, amivel elsősorban ők jártak jól. Ha csak egyharmadát elengednék a stabilizációs kölcsönnek és ennek az arányában megemelődne a bankjegyforgalom, óriási megkönnyebbülés állana be és még minden menthető volna.

Kérdhetik, hogy hol van mindennek az aktualitása, mikor erről ma senki sem beszél és mit akarunk mi a malom alatt világ finánc-politikát csinálni, mikor ennek nem lehet sem hatása, sem visszhangja?

Felelhetjük, hogy igenis ez a legnagyobb, az egyetlen igazi aktualitás, hogy erről beszél minden és mindenki és főként ezekben a napokban a romániai terményárak jegyzéskimutatásán, a legékesenszólóbb politikai, gazdasági és szociális irodalom.

Felelhetjük, hogy ezekben olyan kényszerű parancs van a pénz felszaפורítására, amely parancsnak nem lehet lesz ellenállani és ez a pénzszaפורítás lesz az a virradat, amely nem a mi kakas-szavunkra fog beállni, hanem kukorékolunk, mert ez a felvirradásnak az egyetlen elképzelhető módja.

A fordított infláció sorsdöntő árszámai beszélnek és kényszerítenek a visszafordulásra. Gyorsan, azonnal, míg nem késő és míg a józan megegyezéssel, tudatosan és tetszerően végrehajtott pénzszaפורítás helyett be nem tör a fordított infláció helyén az egyenes.

Ujabb intézkedések a pénzpiac érdekében

Egymilliárd értékben pénztárjegyeket bocsát ki a Nemzeti Bank, hogy a trezorokban heverő biztonsági milliókat felszabadítsa

Az öt nagybankból alakult szindikátus öt százaléokban állapította meg a látra szóló betétek kamatát és hat százaléokban az egyévre lekötött betétek utáni kamatot

Bukarest, augusztus 22.

A pénzpiac teljes biztonságának helyreállítására vonatkozó megbeszélések és intézkedések még mindig nem értek véget. Ugy a Nemzeti Bank, mint az öt nagybankból alakult szindikátus vezetősége permanens üléseken tárgyalják azokat a tennivalókat, amelyeket a pénzpiac szanalása érdekében szükségesnek tartanak.

A mai tanácskozások a következő fontos határozatokat eredményezték:

A Nemzeti Bank mai ülésén Manoilescu bankormányzón kívül Roger Auboin szakértő is résztvett. Ezen az ülésen elhatározta a Nemzeti Bank vezetősége, hogy

még a mai nappal egyelőre egymilliárd értékben, pénztárjegyeket fog a Nemzeti Bank kibocsátani.

Ugyanis megállapították, hogy a bankok állandóan nagymennyiségű készpénzt kénytelenek pénztáraikban tartani, hogy a meglepetésszerű betétkivonásoknál zavarba ne jöjjenek. Milliók és milliárdok vannak így barmatogatva, de ez

még nem volna a legnagyobb baj, azonban

ezek a milliók nem kerülhetnek hitelállás vérkeringésébe és így meg áll minden üzlet és építómunka.

Hogy a bankokat a nagy pénztartalékok alól mentessék, a Nemzeti Bank 60 napra szóló pénztárjegyeket bocsát ki, mégpedig 6 százalékos kamatozással. Azok a bankok, amelyeknek nagy pénzfőlölelegeik vannak, bevitetik pénzüket a Nemzeti Bankhoz, amely a pénz ellenében pénztárjegyeket ad ki, a melyek után mint fentebb említettük 6 százalékos kamatot fizet. Azok a bankok amelyek ilyen pénztárjegyek felett rendelkeznek és azokat tovább akarják a ni, 7 százalékos kamattal többet, mint a vagyis egy százalékkal többet, mint a mennyit a Nemzeti Bank fizet. A kamat természetesen egy évre értendő. Ezzel az intézkedéssel azt akarja a Nemzeti Bank elérni, hogy

a biztonsági tőkék, amelyek eddig a trezorokban feküdtek, kikerüljenek a piacra.

Ugyancsak ezen az ülésen beterveztették a Nemzeti Bank vezetőségéhez Argetoianu pénzügyminiszter által már aláírt két jegyzőkönyvet. Az egyik arról szól, hogy az állam átveszi a Banca Romaneasca, a Banca de Credit Roman és a Banca Marmorosch et Co. tárcájában levő Steaua Romana nacionalizált petroleumvállalat részvényeit, amelyről a B. L. már részletesen beszámolt, a másik rendelet pedig arról szól, hogy az állam maga is garanciát vállal annak a hét nacionalizált vállalat kötvénykibocsátásáért, melyeknek követeléseik vannak a kincstárral szemben.

Jeleztük már, hogy az öt nagybank szindikátusa elhatározta, hogy leszállítja a látra szóló bankbetétek kamatát. A mai ülésen a szindikátus vezetősége a betétek után fizetendő kamatokat az alábbiakban állapította meg:

5 százalékos a látra szóló betétek után,
5 és fél százalékos a hathónapra és —
6 százalékos az egy évre lekötött betétek után.

Ehhez a megállapodáshoz hozzájárultak azok a nagybankok is, amelyek egyébként nem tagjai a szindikátusnak

Sürgős és gyökeres változás kell! - mondja Goga

Goga

Az averescánus vezér szerint: Közéletünk forradalomelőtti jellegű, a tömegek elvesztették a fejüket — Erdély elárultsága aggasztó elégedetlenséget szült

Koncentráció helyett, a politikai erők újcsopontosítására van szükség

Bukarest, augusztus 22.

Különösen súlyos jelentőséggel és ennél fogva méltán nagy feltűnést keltső nyilatkozatot adott a Karlsbadban üdülő Goga Octavian a Dimineata-lapok ugyancsak ott vakációzó politikai munkatársának, Scrutatornak. Az Averescu-párt volt belügyminisztere és mondhatni ügyvezető elnöke szívitgetés nélkül jellemzi az ország belpolitikai helyzetét s ahhoz a komor konkluzióhoz jut, hogy sürgős és gyökeres változásra van szükség, mert az ország olyan kaotikus, zavaros lelkiállapotban vergődik, amely csak a forradalmak előtti állapotok közepette szokott előfordulni.

A kiméletlen politikai analízisben Goga a következő fontosabb megállapításokat teszi:

— Az ország helyzete? Súlyosabbnak látom, mint bármikor. Én nem tilthatom meg magamnak a valóság őszinte megítélését s

nem hiszem, hogy ma valakinek még joga van szépitésekkel mámorosítani az embereket.

Ezért mindenkinek megmondom az egész igazságot. Itt megvan a távolságot távolítom és nyugodt ítélőképességem s emellett inkább töreksem, mint bármikor arra, hogy tárgyilagos legyek és kiküszöböljem a szenvedélyességet. Nem is akarom ezért az okokat vizsgálni és megállapítani a felelőségeket.

— Megállapítom azonban, hogy közéletünk a forradalomelőtti mozgalmak szokásos jellegzetességeit mutatja és hogy minden jel szerint nagy vajdások és megrázkódtatások küszöbére érkezünk,

amelyeket máig csak népünk szelid természeté és türelme hártott el. Nem vagyok alarmista és mérlegelem a szavak értelmét. De így látom én a dolgokat a szememmel, amelyek sokat láttak és eszemmel, amely tudja, mit jelent egy állam összerombolása, mert néhány országban minden részletében figyeltem kísértem ezt.

— Miben látom a bajok főokát? Nem annyira anyagi leromlottságunkban. Az egész kontinens beteg. Sőt az általános nyomorban még vizsgáló körülményt is találhatunk magunknak: agrár-állam vagyunk, s pillanatnyilag nem fenyeget az éhínség réme.

— Lelkileg azonban a siralmas szétesés állapotában vagyunk. Több, mint tízezer kinos gyöttrődésekben leledzünk.

Se pontos cél, sem pedig foljtonosság a cselekvésben.

A vezető-osztály minden gondolkozásbeli fegyelem nélkül és ama erkölcsi felszerelés hiányában, amely elengedhetetlen a ráháruló feladatok megoldására.

— Ilyen körülmények között a tömegek elvesztették bizalmukat és anarchizálódtak.

Az autoritás elve minden vonalon lezülött. Az állam-apparátus tehetetlen volt. A tömeget nem hódította meg semmilyen felforgató tan, amely egy taborba tömöríthető, sorsa így még szomorubb, mert kaotikus vajdások forgataga ragadta magával és zsákmánytúl dobódott oda minden áramlatnak.

A speciális erdélyi helyzetre térve át, Goga a következő nem kevésbé szenzációs kijelentéseket tette:

— Általában egy tartomány nem vonhatja ki magát az általános jellegű viszonyok alól. Van azonban egy különleges helyi forrongás is, amely nagyban élezi a dolgokat.

Erdély ma teljesen elárultnak érzi magát a központi kormányzattal való viszonylatában.

A kormány Erdélyben a levegőben lóg, minden támaszpont nélkül és teljesen elszigetelten ennek az országrésznek az érdekeitől. Ezért aztán az elégedetlenség itt méginkább növekszik és aggasztó formákat vesz.

— A néphe kezd behatolni az a felfogás, hogy elvesztette a kapcsolatot az államélet irányításával és elhanyagolható mennyiséggé vált, amely csak rajta kívülálló célokat szolgál. Kinos és nagyon bomlasztó érzület ez, amelynek a követ-

kezményei kiszámíthatatlanok, mert egyenesen egységünk belső összetartó erejét támadják meg.

Én, aki tízeven át harcoltam az erdélyi regionalista hajlamokkal, hátszóróttan szembe helyezkedem ezzel a bűnös centralizmussal.

Sokkal elítélendőbb és veszélyesebb a regionalizmus, amikor Bukarestből jön, mint amikor Kolozsváron izgatja a kedélyeket.

Arra a kérdésre, hogy mi ezután az orvoslás, Goga így válaszolt:

— Ilyen pillanatokban, amikor a lét elemi kérdése tevődik fel, a politikai kérdéseket csak az állam közvetlen szükségleteivel kapcsolatban lehet nézni.

Csak az öntudatlanság alakíthatja át továbbra is az országot mindenfajta kísérletek laboratóriumává. Itt sürgős és gyökeres változás kell!

Nem szóvirágok, hanem kipróbált és határozott kéz, amely rendet teremt az országban. Nem hiszek egy általános kormány-koncentrációban. Ez politikai és technikai lehetetlenség. Egyébként ezt az

ábrándot már megcáfolta a közelmúlt.

— Inkább hiszek a politikai életnek az erők új átcsoportosítása révén való leegyszerűsítésében.

Ez a recept realisabb s mindenesetre tisztességebb. Mindig ezt az eszmét vallottam. Ma megvalósíthatóbbnak látom, mint a múltban, mert miután már minden párt volt kormányon, a tömegek illúziói eltűntek és a politikai élet vezetői a közvélemény előtt tényleges, eszajátos sulyukra csökkentek le. Csak az a kérdés most már, hogy önfenntartási ösztönünk rá fog-e tudni kényszeríteni benünket arra, hogy meghalljuk a valóság szavát a katasztrófa elkerülésére.

— Meglátjuk az ősszel...

Csaknem szóról-szóra idéztük Goga Octavian számtalan tekintetben érdekes, szenzációs nyilatkozatát, mert éles fényt vet a napirenden levő politikai problémák mélységére s mert kétségtelenül nagyban hozzájárul a tényleges helyzet megértéséhez. Egészen bizonyos, hogy a kemény megállapításai nagy vihart fognak felverni a politika nyári bággyadtságában is.

Ahol nem probléma a válasz...

A VÁLÓPERESEK MEKKÁJA

Az amerikai Reno, „a világ legnagyobb kisvárosa”, amelyet a csödbement házasságok virágoztattak fel

Reno, augusztus 22.

Sohasem volt annyi válasz a világon, mint mostanában. Mintha világszerte összebeszéltek volna az emberek... Válni óhajt boldogboldogtan. A krizistól megtépázott idegek természetes reakciója ez a tömegláz, amit az egyes országok törvényei szigorú paragraffal próbálnak ellensúlyozni. Nehéz a mai viszonyok mellett házasságot kötni, de válni még nehezebb.

Az amerikaiak lázonganak leginkább a konzervatív alapokon nyugvó törvények ellen, a melyek roppant körülményessé és nehézé teszik a jenki szándékainak kivételét, ha netalán válni akarnak feleségeiktől.

Egy regényes kisváros

Francia vigjátékírók tanulmányutra mehetnének Reno városába, amely közkedvelt géopontja Amerika válófélben levő hölgyeinek és urainak. A városka törvényszékén villámgyorsan bonyolítják le a válópereket, a nagy gyakorlatlalt rendelkező bírák. Leginkább a „első tízezer” látogatja Renót, mert három hónapig kell várni, amíg válóperük tárgyalása sorra kerül s ilyenkor borsos összegre szaporodik a szállodai számla. Szerényebb vagyoni viszonyok közt levő emberek nem engedhetnék meg maguknak a fényűzést, hogy költséget nem kimélve, bevárják a nagy napot, amikor a bíró ismét szabadnak nyilvánítja őket.

Nevada állam semmitmondó folt volna az Egyesült Államok térképén, ha Renót nem számíthatná városai közé. Amerikában egyedülálló, legszabadelvűbb törvényei azonban egyelőre biztosítják hírnevét és Reno idegenforgalmát.

A „világ legnagyobb kisvárosában” — ahogy magát Reno előszeretettel nevezi, — a múlt év folyamán 12.071 válást mondott ki a törvényszék. Ez a száraz statisztikai adat világosan megmagyarázza, miért akasztják ki a Reno felé robozó vonatokra a „Megtelt” felirású táblácskákat.

Természetesen, a városka szállodái is állandóan zsufoltak.

Ezért lelkesülnek egy jelentéktelen amerikai kisvárosért, amely Nevada államban fekszik. Reno a neve a városkának, amelynek a törvényszéke specializálta magát a válópörökben. A lelkesedés nyitja az, hogy az ő-amerikaiak legenyhébben a nevadai válójogi törvényeket fogalmazzák meg s ennek következtében itt egy-kettőre felbontják a tökéletlen frigyeket.

Amerika egyébként is lüktető tempója ennélfogva szokatlanul siettette ennek a városkának a fejlődését. Hotelek nőttek ki a földből, aszfaltszöngy göngyölgött az utakra, kidugták fejüket az első fényreklámok s Reno nevet az utóbbi években egész Amerika megismerte.

Mindig több ezerre rug az aranyzsabadságra várók száma, akiket rendszerint tehetősebb ismerősök is elkísérnek Renoba, hogy jól-és szemtanúi lehessenek Mr. és Mrs. házasságlete utolsó felvonásának.

Illetőségre nézve a newyorkiak vannak többségben, de sokan rándulnak át enyhülést lelmi Pennsylvania, Massachusetts, Illinois és Kanada vagyosabb lakói közül is. Mondani sem kell, hogy a publikum kétharmada a „gyöngye nem”-hez tartozik. Reno jölgondozott boulevardjain szédítő eleganciájú válóperes hölgyek sétálnak. Némelyiküket már jól ismerik a bírák, mert nem először szerencsétlített a törvényszéket.

A zátonyrafutott házasságokból táplálkozó amerikai kisváros az érdeklődés középpontjában áll. Milyen intézmény is virágozhatna manapság, ha ez a válóperes angróüzlet nem...?

KIKBŐL TOBORZÓDOTT ÖSSZE RENO?

Ha történetesen egy gyanutlan idegen vetődne el utazása során Renoba, nagyot csipne a karján és megdörszölné a szemét. Meglepődve észlelné, hogy jóformán minden ház kapujára ügyvédi cégtábla van kiszégezve.

Százhusz ügyvéd áll szolgálatkészen állandóan, a panaszosok rendelkezéseire várva.

Valamennyien a válóperek felkelt speciálisai. Lelki doktorok ők, akik megfelelő számú többnullás dollár-bankjegyért a legsajgóbb szivre is találhatnak balzsamot.

Ahol sok nő verődik össze, elengedhetetlen

persze néhány kozmetikai intézet. Renoban egész pontosan

harmincöt szépségápoló-vállalat van, de egy sem panaszkodik a rossz fizetemenet miatt. Akinek lakásra van szüksége, nyelvenhét szálloda között válogathat.

Ezek a számok csak akkor feltűnnek, ha tekintetbe vesszük, hogy

Renonak végeredményben mindössze tizen-nyolcezer lakosa van, tehát amerikai viszonylatban még kisvárosnak is csak tulajdonított jöakarattal lehet nevezni...

A város közepén, pompás ivelést hídak alatt ott folyik a Truckee folyó, amely a Sierrák bércei között ered. A törvényszékre kiözönlő hölgyek, gyakran megállnak ezeken a hidakon, hogy egykor féltve becézett jegygyűrűiket a folyamba hajítsák. Csodálatos dolog, hogy egy élelmes amerikai vállalkozó még nem emelte ki a víz mélyén heverő kincseket.

A hölgyek lelkiállapotát is kiaknazzák kelően az erre illetékes egyének.

Reno hemzseg a jóvándómondóktól, hindu fakiroktól és tenyérszósoktól,

akik minden kockázat nélkül eláruhatják a jövőért szepegő ladynek, hogy rövidesen elválasztja a törvényszék a férjétől, akinek már utódja is van egy jóképtű amerikai személyében.

NEHÁNY SZÓ AZ EMBERSEGES NEVADAI TÖRVÉNYSZEKRŐL

Meg kell adni, hogy Reno minden elköve-tett a válóperék gyors lebonyolítása érdekében. 1915-ban még olyan törvények voltak Nevadában, hogy a feleknek egy félévig kell Renoban tartózkodniuk, amíg a válást ki-mondják. Később egy évre emelték fel a tartózkodási időt.

A virágzásnak indult válóper-ipart már csöd fenyegette, amikor a körültekintő nevadai törvény hirtelen fordulattal három hónapra zsugorította össze a kinos várakozás idejét.

Három hónapig kell várni ma is a házastársaknak a döntésre, de viszont a legkisebb aggodalom nélkül. A bírák rendszerint ideges emberek, akiket felbőszít, ha a buzgó ügyvéd több kérdést intéz a felekhez, mint a mennyi szükséges volna.

Egy válásnak öt perc alatt kell lezajlani.

Tanu nem szükséges, sőt rendszerint még kellő válók sem. Tévedésen alapult a házasság... és ezzel le is van zárva a tárgyalás.

Ezek a törvények segítették hozzá Renót, hogy magát a „világ legnagyobb kisvárosának” mondhasa. Ez az ékes elnevezés van villanykörtékből kirakva Reno főutcájának diadalívén, amelyet a városka önértetes és büszke polgárai emeltek.

ORVOSI KEZELÉS ÉS EGYÉB IDŐTÖLTÉSEK

A háromhónapos várakozási idő meglehetősen súlyos gondokat okoz Reno látogatóinak. Valamivel csak el kell útni az időt...

Szerencsére a városkában 30 fogász és 43 orvos telepedett le.

Sok hölgy felfedezi hirtelen, hogy vakító fogsora javításra szorul. Egyesek, váratlanul fellépő körtüneteket észlelnek magukon és sietnek megtölteni az orvosi várótermetet. A kik a legjobb akarattal sem tudnak holmi gyilkos kör csírára bukkanni, állásokat vállalnak három hónapra, jóllehet egyikük sincs keresetre utalva. Az asszonyok többnyire, mint gépirónók helyezkednek el, a férfiak pincéreknek, sofföröknek, vagy villamoskalauzoknak szegődnek. A válás napján az összes alkalmazottak otthagyják állásaikat és, mint meglegedett milliomosok távoznak el Renóból.

AKAR A FELNÖTTEK...

A válóperesek gyarmatának legszomorubb jelensége a folyóparton játszódozó gyermek-sereg. Tündérmesék helyett megváltozott család körülményeiről csevegnek egymás között s mindgyikük számontartja a „papáit” és a „mamáit.”

Nem számít ritka esetnek, ha némely gyerekeknek már három apja és ugyanannyi anyja volt.

Kiábrándult apró lények ezek a gyermekek, akiket már zsenge korukban arculcsapott az élet.

Aggózással várják, vajjon milyen kinézésű mama kíséretében fognak a renoi pályaudvarra bandukolni? Tényleg a Willy édesanyját veszi el a papa? Bajosan... éppen a multkor mondta Teddy, hogy a papája udvarol egy szép szőke néni-nek. Hát ki lesz akkor a mama? Mert még mindig akad valaki, valahányszor a papa elvált...!

Sajnálni lehet ezeket a kis amerikaiakat, a kiknek folyton olyan riadt a tekintetük, mint-ha valami borzalmas dologtól tartanának. Kis öregek... Leégett statiszták Reno színpadán, ahol az év minden napján házasságtöréssel fűszerezett szindarabokat játszanak az amerikai házastársak...

*

Ameddig Amerikában elavult és korszerűtlen törvények uralkodnak, addig nem ingathatja meg Reno egzisztenciáját semmi földi hatalom. Egyrészt azért, mert felszarvazott férjek és családott asszonyok az Egyesült Államokban sem fognak kifogni, másrészt pedig azért, mivel egy oroszországi ut sokkal körülményesebb, mint egy renoi utazás. — A szovjet ügy indul ezen a téren ugyanis, hogy még versenytársa lehet a nevadai attrakciónak... (—c)

MILYEN LEGYEN AZ OTTHONOM?

Gróf Károlyi dezinált magyar miniszterelnök szombaton egész nap tanácskozott Uj nevek kerültek forgalomba

A magyar Nemzeti Bank már felvette az ötmillió fontos kölcsönt

Rémképek Ottó visszaérkezéséről

Budapest, augusztus 22

Illetékes helyről ma újból megcáfolták azokat a híreszteléseket, mintha gróf Károlyi Gyula dezinált miniszterelnök változtatásokat óhajtaná kezdeni a magyar külpolitika irányában és különösen a Bethlen-kormányban a királykérdéssel szemben való felfogásában. Ezek a híresztelések, amelyek valószínűleg a német hírforrásból kerültek nyilvánosságra, teljesen alaptalanok. Károlyi már annakidején amikor átvette a külügyi tárcát, több nyilatkozatban hangsúlyozta, hogy azért vállalta, mert mindenben egyetért a Bethlen-kabinet külpolitikai felfogásával és semmi ok nem forog fenn, hogy ezen az állásponton változtasson. Károlyi a királykérdésben is változatlanul követni óhajtja azokat az elveket, amelyek a Bethlen-kormány magáévát tett és amelyeket az ország túlnyomó többsége oszt.

A kormányalakításra vonatkozó tárgyalások egyébként még mindig nem fejeződtek be. Károlyi ma nyilatkozott a sajtónak s kijelentette, reméli, hogy szombatra sikerül a listáját összeállítani és előreláthatólag hétfőn megalakul az új kormány.

Horthy kormányzó ma délelőtt fogadta báró Wlassich Gyula felsőházi és Almásy képviselőházi elnököt, majd még néhány egypárti képviselőt. — Bethlen ugyanakkor Szeitovszkyval és Ernszttel tárgyalt. Ernszt kijelentette, hogy az új kormányban nem vállal tárcát.

— Öreg ember vagyok — mondotta — és ha nálam fiatalabbak is eltávoznak, mert pihenésre van szükségük, én is elmehetek, mert én is pihenni kívánok. Mayer János nyilatkozott a sajtónak. Kijelentette, hogy

rendszerváltozásról nincs és nem is lehet szó.

Továbbiakban hangsúlyozta, hogy az egypárti pártoknak nincsen semmi személyes kívánsága az új kormánnyal szemben, kizárólag tárgyi kívánságokat állít, amelyekről azonban a gazdasági helyzet enyhítését várja.

A magyar kormányválsággal a francia minisztertanács is foglalkozott.

Maga Laval számolt be róla a minisztertanácsnak. A francia sajtó általában rokonszenvesen fogadja Károlyi személyét, és felelősen, hogy neki köszönhető hogy Magyarország a német-osztrák csatlakozás kérdésében visszautasító magatartást tanúsított.

UJ NEVEKET KOLPOR-TÁLNAK

A kormányválságból való kibontakozás az utolsó tizenkét órában rohamosan haladt előre, úgy, hogy a kormány megalakulása esetleg már szombaton este várható.

Ma déli tizenkét órakor a következő listát kolportálták:

Elnök és külügy: Károlyi Gyula gróf. Pénzügy: Valkó vagy Jakab Oszkár, jelenlegi államtitkár, a költségvetési osztály főnöke.

Belsőügy: Puky Endre, a ház alelnöke. Földmívelés: Ivádi Béla.

Kereskedelem: Kenéz Béla egyetemi tanár.

Kultusz: Ernszt Sándor Igazság: Zsitvay.

Népjelölti: Wolff Károly

A keresztény párt eszerint két tárcával is szerepelne.

De Vienné francia követ ma nyilatkozott a magyar kormányválságról. Kijelentette, hogy Magyarország helyzetét nagyon megkönnyítene, ha a kül- és belpolitikában megváltoztatná jelenlegi irányát. A nagykövet szerint

ha Károlyi szombaton estig nem tudja megalakítani kormányát, úgy ez már nem is fog neki sikerülni.

Az ötmillió fontos kölcsönösszeget ma átadták a Nemzeti Bankhoz, amely legközelebbi elszámolásában már ki is mutatja, mint bevételt. A kölcsönösszeg átutalása nagy megnyugvást keltett.

RÉMKÉPEK

A Habsburg-restaurációról kolportált híreket ma erősen táplálta egy szegedi jelentés, amely a következőképpen szól:

Az itteni repülőterre a délutáni órákban egy hárommotoros, ötszázhusz lóerős bombavető repülőgép ereszkedett le. A gépben három pilóta és egy szerelő ült. A hatóságok a bentülőket őrizetbe vették, a gépet pedig egy hangárban helyezték el. A diplomáciai eljárás megindult.

A titokzatos repülőgép megjelenését természetesen sokan siettek összekombinálni Ottó állítólagos magyarországi útjával.

A tudósítást azonban semmiféle további magyarázat nem követte. A legvalószínűbb, hogy egy külföldi állam katonai repülőgépe végzett kényszerleszállást, a mi már nem egyszer előfordult és ami

magával hozza a diplomáciai lépések megindítását.

Hogy milyen könnyűszerrel terjesztik a felelőtlen híreket, arra jellemző, hogy a „Pravo Lidu” című cseh lap egy cikket közöl arról, hogy Mussolini Arnold, a duce testvéröccse három nap óta „inkognitóban” gróf Berchtold volt osztrák-magyar külügyminiszterrel tartózkodik annak buchlaui (csehországi) kastélyában. A lap szintén sietett tovább következtetni és kisütötte, hogy Mussolini öccsének látogatása Ottónak, az olasz királylánnyal történő házasságával van összefüggésben. Ma aztán a lap kénytelen volt beismerni, hogy tévedett, a mennyiben nem Mussolini Arnold a titogzatos látogató, hanem báró Musulin Sándor, volt osztrák külügyi osztályfőnök, aki egykori principálisához jött vadászni.

Jorga nem enged

Szeptember elsején meg kell nyitni az iskolákat

A rendelet már a hivatalos lapban is megjelent

Bukarest, augusztus 22.

A közoktatásügyi miniszter úrnak azt az újítását, amellyel elrendelte, hogy a középiskolákat az idén országsszerte szeptember elsején nyissák meg, tanügyi körök meglehetősen ellenzéssel fogadták. Számos ellenérvet sorakoztattak fel, Jorga azonban hajthatatlan maradt

s most már a hivatalos lap is közli a rendeletet, amely szerint szeptember elsején ünnepélyesen meg kell nyitni a középiskolákban a tanévet. 5-án pedig kezdetét veszi a rendes tanítás minden intézményben.

Amennyiben valamely tanintézetnek az épülete, vagy helyiségei nyomós indokoknál fogva még javítás alatt állana szeptember elsején is, úgy a tanítás átmenet-

ileg egy másik helyi iskolában eszköz-
lendő felváltva délelőtt, vagy délután.

A pótvizsgák szeptember 1-én és 2-án délután tartandók meg. Ugyanekkor mennek végbe a liceum első osztályába való felvételi vizsgák is, amelyeknek tárgya egy románnyelvű írásbeli dolgozat és szóbeli olvasás. A liceum ötödik osztályába való beírásához mostantól nem kell felvételi vizsga, amintuogy eltöröltött az eddigi úgynevezett kis-érettségi is, amelyet a multhatban a negyedik osztály elvégzésével kellett tenni.

Az új tanterv szerinti tankönyvek hiányában a tantestületnek tájékoztatnia kell a tanulókat a változtatásokról.

A tanító-képzőkbe és szemérváriumban — mint ismeretes — ebben a tanévben nem vesznek fel egyetlen új tanuló sem.

Duca különös szerepe Venizelos látogatása körül

A görög miniszterelnök nyilatkozata látogatásának céljairól

Bukarest, augusztus 22.

A belpolitikai köröknek is inycenc-csemegét szolgáltatott Venizelos görög miniszterelnök színeiben fogadtatásának az ünnepségei.

Az uralkodó ugyanis tegnap délután vártanul csaknem egy óra kihallgatáson fogadta Ducát, az ó-liberalisok vezérét, aki, mint a kormány megbízottja vett részt a „nagy krétai” tiszteletére rendezett programban.

A királyi kihallgatást megelőzően, délelőtt 11 órakor Argetoianu pénz- és belügyminiszter hosszasan tanácskozott Ducával, akivel este fél hétkor, az audiencia után, ismét találkozott. Közben a kora délutáni órákban Ducát Venizelos is fogadta s a két államférfi egy félórát tárgyalt

Duca szerepléséből beavatottak arra következtetnek, hogy valóságos kormány jogutódjaként tárgyalt.

A görög miniszterelnök egyébként délelőtti bő nyilatkozatot tett a sajtó képviselői előtt. Mindenekelőtt kijelentette, hogy látogatása nem céloz semmi olyan megállapodást, amely a békeszerződéseket érintené. — Igaz, hogy egy nagyhatalom szövetségi jellegű javaslatot tett Görögországnak, de ezeket visszautasította.

A görög-román paktum elavult és megújításra szorul.

A Hoover-tervet csak Bulgáriához való vi-

szonlatában veti el Görögország, mert azt tartja, hogy nem vonatkozhatik a két ország közötti jóvátételi kötelezettségekre.

A görögországi monarchista mozgalomról beszélve, Venizelos rámutatott arra, hogy nem lehet szó az államforma újabb megváltoztatásáról, mert ez végzetes lehetne az országra nézve.

Ami Görögországnak a szovjettel való kapcsolatait illeti, ezek a két ország közötti gazdasági érdekek egyensúlya jegyében állanak fenn.

A sajtó-recepció után Venizelos kíséretével meglátogatta Take Jonescu sirját, amelyre kószorút helyezett.

Miután délben félórás megbeszélést folytatott Jorga miniszterelnökkel, 1 órakor audiencián jelent meg az uralkodónál, aki magánál tartotta ebédre, amelyen Jorga, Argetoianu, Chika, továbbá a görög követség vezetői is résztvettek.

Este a miniszterelnökség nagy bankettet rendezett Venizelos tiszteletére. Ezen Jorga miniszterelnök és a görög miniszterelnök mondottak pohárköszöntőt, hangoztatva országaik barátságát.

Pola Negri haldoklik

Newyork, augusztus 22

Az egyik san-franciskói kórházban élet-halál között lebeg Pola Negri a világhírű filmszínésznő.

Pola Negrit vakbélgyulladás támadta meg, amely hashártyalobbal súlyosbodott.

Operációról szó sem lehet. Tragikus véletlen, hogy Pola Negri vőlegénye, Rudolf Valentino, szintén vakbélgyulladásban halt meg.

Aradi bankigazgató súlyos balesete Budapesten

Budapest, augusztus 22.

A péntekről-szombatra virradó éjszaka súlyos baleset érte Budapestre Fehér Gábor ötvenhárom éves ismert aradi bankigazgatót, aki a szentistvánnapi ünnepségekre érkezett a magyar fővárosba. A bankigazgató a késő éjszakai órákban a Margit-hídon leugrott egy villamosról, de olyan szerencsétlenül, hogy annak pótkocsija alá került. A súlyosan sérült Fehér Gábor a Glück-szanaszatóriumba szállították.

A TEXASZI PETRÓLEUMMEZŐKET

TIZENKÉTEZER KATONA SZÁLLTA MEG és halálbüntetés terhe alatt vigyáz arra, hogy a vállalatok napi egymillió hordó petróleum helyett mindössze háromszázszázöttermeljenek. E rendszabály következtében sokezer munkás kenyérelenné vált, — de a petróleum ára nem emelkedett. A texaszi példa még csak hagyján, rettenetesebbek az Unió mezőgazdasági államaiból érkezett hírek. Az United Press a helyzetet a következő szavakkal jellemzi: „Éhínség a bőség következtében.” Valóban, a kifejezés találó. A farmer, aki az amerikai viszonyok miatt gabonáját önmaga nem tudja földolgozni, tíz kiló buza áráért háromnegyedik kilós kenyércipőt kap a péknél, s bármennyi gabonája termelt, nem adhatja el és éheznek. Négy százhusz kiló búzába kerül egy pár cipő. Harminc métermázsza gabona árából kap egy öltözet ruhát a boltban. Husz cigarettára egy bushel gabona (27 kiló). A farmer felesége huszonöt kiló vajjal kénytelen eladni, amíg a legegyszerűbb kalapot megveheti. Csoda, ha a farmer raktárhelyiségek hiányában elégték-telen gabonáját, mint a terhes gíz-gáz? Csoda, ha csökkentik a petróleumtermelést, amikor egy hordó petróleum ára egy korona husz Amerikában és senki sem veszi? Ugyanakkor nálunk milliók éheznek s Kinában alkonyatkor megszakad minden élet, mert nincsenek világítótestek. Az elosztás rossz, nagyon rossz s valaminek történni kell, hogy a végzetes világ-adminisztrációs hibák megszűnjenek, különben megfulunk saját zsirunkban, vagy hasonlók leszünk ahhoz a kapzsi örüllőhöz, aki éhen veszett, arannyal színültig megrakott kamrájában.

ASTRA MOZGÓ BRASSÓ

Meg csak ma, szombaton tut: **„Mary Dugan bünpöre”** című hatalmas filmsláger.
Főszerepben: NORA GREGOR, SZERDA JULIA, EGON von JORJAN.

Vasárnaptól: **„Öfelsége a szerelem”**
Főszerepben: Nagy Kató, Franz Lederer, Grete Theimer, Szőke Szakáll.
Ezenkívül: Max Schmeling és Joung Stribling boxmérkőzése a világbajnoki címért.

Vasárnap délelőtt nagy matinéelőadás a **Dzsingiskáhn** (EZÜST RÓKA)
Rendezte V. PUDOWKIN, a híres orosz rendező.

DUCA a legközelebbi jövő embere

„A Jorga-kormány napjai meg
vannak számlálva”

Bukarest, augusztus 22.
Duca liberális pártfőnök királyi audien-
ciája, amelyről lapunk más helyén meg-
emlékezünk, nagy idegességet okozott po-
litikai körökben. Az Adeverul nagyobb
cikk keretében foglalkozik a kihallgatás
jelentőségével s azt a következtetést von-
ja le belőle, hogy

a Jorga-kabinet sorsa megpecsételődött.
Az uralkodó nyilván előre el akar ké-
szülni a nemsokára csedékes kormány-
válságra, hogy a kibontakozás lehetősé-
gével tisztában legyen s az új kormány
megalakulását ne zavarja annyi előre
nemlátott nehézség, mint legutóbb. Az
Adeverul rendkívül jellemzőnek tartja a
mai helyzetre azt a tényt is, hogy

Duca királyi audienciájának a nyomán
még komolyabb politikai körökben is
nyomban elterjedt a hír: „a kormány
megbukott és a liberálisok jönnek!”

Az Averscu-párt felhívatalosa, az In-
dreptarea méginkább bevilágít a Jorga-
kabinet gyors legyengülésének kulissza-
titkaiba. A lap szerint

Argetoianu helek óta egyebet se csinál,
mint összeesküvést sző a liberálisokkal
Jorga ellen.

Ennek a mindenképen súlyos belső ellen-
tétnek a külső jelei már rég érződnek s
legutóbb a pénzügyi intézkedések terén
váltak ki országos megdöbbenést.

Jorga miniszterelnök szinte elképesztő
könnyelműséggel és naivitással támadta
a bankokat akkor, amikor Argetoianu
és a pénzügyi kormányzat mindent
elkövetett a bankok megingott helyze-

tének megerősítésére.
Kétségtelen, — írja tovább az Indrep-
tarea —, hogy Argetoianu inkább tudja,
hogy mit és miért csinál, mint Jorga. A
németbarát híreben álló pénzügyminisz-
ternek azért van szüksége a liberálisokra,
hogy a franciák felé is possibilissé tegye
magát.

A jövő liberális kormányában Argeto-
ianu minden körülmények között fon-
tos szerepet kap.

A franciábarát Duca nagyon jó lesz kül-
ügyminiszternek, egy olyan kormányban
is, ahol Argetoianu a miniszterelnök. A
mennyeiben pedig ez a liberálistársa döntő
sulya miatt nem volna lehetséges, Argeto-
ianu ugy is számíthat a pénzügyminisz-
teri tárcára.

Természetes, hogy Argetoianu szándé-
kaival ma már Jorga is tisztában van.
Ő viszont annak az érdekében követ el
mindent, hogy a kormány gyökeresebb
át szervezése során Argetoianu ejtse ki
a kabinetből.

Ilyen körülmények között indokolt
volna a kormány azonnali bukása is s
ez azért nem történik meg nyomban,
mert nem akad párt, amely a jövő évi
kölségvetés megszabztatásának terhét
vállalná az új kormányzati éra
kezdését.

A költségvetést le kell szállítani, a tiszt-
viselői létszámot apasztani kell. Ezt még
végezte el a jelenlegi kormány, aztán
december végével, vagy január első nap-
jain végérvényesen leléphet a belpoliti-
kai élet mezeiről.

Rövidesen megjelenik a diploma- rendelet végrehajtási utasítása

Nem egészen precízek a Jorga-féle iskolarendeletek

Bukarest, augusztus 22.
Jorga közoktatásügyi miniszter legújabb is-
kolai rendeletei a közoktatás egész vona-
lán zűrzavart idéztek elő. Részben hiányosak,
részben pedig ellentétben állanak régebbi ren-
delettel és a törvényekkel. Emiatt ugy a
tanulók, mint a tanárok és iskolaigazgatósa-
gok körében nagy a tájékozatlanság.

Hegedüs Nándor magyarpárti képviselő
szombaton délelőtt felkereste a közoktatásügyi
minisztériumot, hogy tájékoztató felvilágosi-
tásokat szerezzen. Mindenekelőtt a már-már
hírhedt diplomarendelet ügyében intézett kér-
dést az illetékesekhez:

— Miféle engedményt jelent hát tulajdon-
képpen az a rendelet, amit a román sovinsza-
ta sajtó olyan erősen támad, a magyaroknak
juttatott állítólagos kedvezmény miatt?

A kérdésre Hegedüs képviselő azt a fele-
letet kapta, hogy

a rendelet végrehajtási utasítása most ké-
szül és valószínűleg a hétfői, vagy keddi
Monitorul Oficial közli.

Abban benne lesz minden. Rövidesen aztán
újabb rendeletet is közöl a hivatalos lap. Ez
a rendelet fogja tartalmazni a technikai dip-
lomák nosztrifikálására vonatkozó végleges
miniszteri utasításokat.

Panasz tárgyává tette Hegedüs Nándor azt
is, hogy a külföldi egyetemeken nem akarják
elismerni a romániai értségi bizonyítványo-
kat. Eddig az volt a baj, hogy a baccalaurea-
tusi bizonyítványt Romániában a hetedik
gimnázium elvégzése után lehetett megszerezni.
Most aztán visszaállították a régi nyolc-
osztályos rendszert, amint ez külföldön is ál-
talános. A kérdés azonban most sem oldódik
meg, mert külföldön a latin nyelv is értségi
tárgy, míg Romániában a latinból nincs
értségi vizsga s így a külföldi egyetemeken
nem fogadják el külön latinvizsga nélkül a
román értségi bizonyítványokat.

Ezzel kapcsolatban a közoktatásügyi minisz-
terium már intézkedett, — a Hegedüsnek adott
válasz szerint.

A jövőben azoknak az értségizgóknek a bi-
zonyítványára, akik külföldi egyetemekre
készülnek, rá fogják vezetni hibátlanosan,
hogy a külföldi egyetemeken egyenjogu ro-
mán egyetemeken latin vizsga nélkül veszik
fel a hallgatókat.

Ennek a rávezetését az érdekelték a közok-
tatásügyi minisztérium középiskolai ügyosz-
tályától kérhetik. Ez a hivatalos rávezetés ál-
lítólag elég lesz arra, hogy a külföldi egye-
temek ne támasszanak akadályokat a román
diákok beiratkozása elé.

Súlyos zavarokat okozott a kereskedelmi és
polgári iskoláknál Jorgának az a rendelete is,
amely szerint a jövőben újra négy osztályosak

lesznek a polgári iskolák és algimnáziumok s
csak a négy osztály elvégzése után iratkozhat-
nak be a tanulók a felső kereskedelmi isko-
lába.

A kereskedelmik ugyanis nem akarják föl-
oenni a három osztályt végzett tanulókat,
miután a felvételt a rendelet most már uj-
ra négy osztályhoz kötötte, a polgári is-
kolák viszont nem vehetik fel a mult é-
ben végzett tanulókat, miután szabályos
végbizonyítványt adtak ki nekik.

Jellemző, hogy erről a visszás helyzetről a
minisztériumban sem tud ak semmit. Most
ígérték, hogy bekérik az erre vonatkozó je-
lentéseket s aztán újabb intézkedést adnak ki
a kérdés rendezése érdekében.

Mit diktál az idők szava?

Az ismeretlen utáni kutatási láz ta-
lán sohse volt oly magas, mint
éppen napjainkban. Száz meg száz
nagynevű ember tüzte ki maga elé
az ismeretlen felkutatását és ugyan-
annyi világhírnévre tett szert általa.
Mi is cégünk hírnevét tartjuk szem
előtt, amidőn kutatjuk, hogy az
idők szava mit diktál. És ime mit
fedeztünk fel! Megállapítottuk, hogy
cégünk hírneve csak úgy emelked-
hetik, ha jó minőségű, szép szö-
veteinket feltűnően olcsóbban bo-
csájtjuk a fogyasztó közönség
rendelkezésére, mint bárki más.
Ebből a célból rendezzük állan-
dóan megismétlődő olcsó akciói-
kat; ezeknek köszönhetjük, hogy

Rendelet a nyugdíjasok érdekeiben, de sok köszönet nincs benne

Bukarest, augusztus 22.
A pénzügyminisztérium körrendeletet
küldött szét a pénzügyigazgatóságokhoz
a nyugdíjfizetések ügyével kapcsolatban.
A rendelet szerint augusztus 24, 25 és
26-án a pénzügyigazgatóságok elsősor-
ban a hátrálékban levő nyugdíjösszege-
ket fizessék ki, olyan arányban, aho-
gyan a napi bevételek lesznek.

A nyugdíjasokat ne fogja el hirtelen
öröm a rendelettel kapcsolatban. Gyakor-
latilag azt jelenti csak, hogy a pénzügy-
igazgatóságok fizessenek, ha lesz pénzüg,
illetve annyit fizessenek csak, amennyi
pénzüg lesz, mert

a minisztérium erre a célra nem tud
Bukarestből újabb összegeket folyósi-
tani.

Amennyiben tehát a pénzügyigazgatósá-
gok a kijelölt napokon s esetleg a meg-
előző néhány nap alatt nem kapnak be
elegendő pénzt, nem is fogják fizetni
mert nem lesz honnan. A pénzügyminisz-
teriumnak inkább azt kellett volna el-
rendelnie, hogy egy egész hónapig a
pénzügyigazgatóságok ne küldjenek fe-
semmi pénzt Bukarestbe, hanem milder
banit fordítsanak a nyugdíjhátrálékok
kifizetésére.

Sulyosbodott az angol kormányválság

Londonba táviratozták Baldwin-t és Lord Readinget
MacDonald a szakszervezetek ellen fordul, — vagy távozik

London, augusztus 22.
Az utolsó huszonnégyórában a politi-
kai helyzet jelentékenyen sulyosbodott.
A kormány szembetalálta magát saját
táborának egyik legfontosabb részével, a
a szakszervezeti főtanácsokkal.
A szakszervezetek hallani sem akarnak
a szociális kiadások csökkentéséről

MacDonnell

és különösen nem akarnak tudni a mun-
kanélküli biztosítás revíziójáról.

Az elmúlt éjszaka a szakszervezetek
főtanácsa közölte a kormány takarékos-
sági bizottságával a szakszervezetek el-
lenjavaslatát, amiáltal a szakszervezetek
végleg leszögezték álláspontjukat. —
Ugyanezt várják most a kormánytól is.

A szakszervezetek javaslatának leglé-
nyegesebb pontja a vámtarifák levezetése,
ami részleges kormányválság nélkül
elképzelhetetlen. Snowden, Graham és

Alexander miniszterek ehez ugyanis so
hasem járulnak hozzá.

Egyesek úgy vélik, hogy MacDonald, a
szakszervezetek nélkül, csak az ellenzék
támogatásával kísérel meg, hogy javas-
latát a parlamentben keresztülvigye. —
Kérdés azonban,

hajlandó-e a miniszterelnök nyiltan ha-
dat üzeni a szakszervezeteknek.

A másik lehetőség, amiről már szintén
nyiltan beszélnek,

a kormány távozása.

Válság esetére Baldwin-t, a konzervati-
vok vezérét emlegetik új miniszterelnök-
nek. A Franciaországban tartózkodó
Baldwin-t mindenesetre már is hazatáv-
iratozták és a konzervatívok vezére az
esti órákban már Londonba is érkezett.
A minisztertanács ma délelőtt a politi-
kai helyzettel foglalkozott.

A miniszterek rendkívül komoly arccal
jötték-mentek.

MacDonald délután az ellenzéki vezérek-
kel folytatott beható tanácskozást. A li-
berálisok szintén hazatáviratozták vezé-
riket, a jelenleg nászutján levő lord
Readinget.

— NAGY TUZ PUSZTÍTOTT EGY PLOES-
TII MALOMBAN. Bukarestből jelentik: Ha-
talmas tűz ütött ki a ploesti Jacques Leon-féle
malomban. A tűz a buztatisztító műhelyben
ütött ki, ahol sok gyapju volt felhalmozva. A
lángok először ezeket a gyapjuanyagokat tá-
madták meg s a ventilátorok szelétől élesztve
lángbaborító ták a jórészt fából álló berende-
zést. A gyár munkásai már nem tudták meg-
akadályozni a lángok rohamos tovaaharapózá-
sát. A tüzoltók elsősorban egy lángbaborull
raktárt igyekeztek megmenteni, ahol több pék-
nek 35 vagon buzája volt beraktározva. A
tüzvész, mely az épület balszárnyát és középső
teljesen megsemmisítette, rengeteg kárt oko-
zott. Teljesen elhamvasztotta a tisztító ermet
a gépházat és a raktár, amelyben 6 vagon
liszt volt. Egy másik rak árban levő buzát is
került megmenteni, noha a füst s a bőséges
ráfecskengett viz jóformán használhatatlanná
lenné tette. A kár 20 millió lejre rug. A
lom csak 9 millió lejre volt biztosítva. A ha-
tóságok bevezették a vizsgálatot.

IMPOTENCIÁT

BESZÁRZÁS GYÓGYÍTÁSA

RÁDIUM-ULTRA-REGENERÁTOR

Egyetlen száraz rádium-borogatóval
ugy férfiaknál mint nőknél teljesen
gyógyítja

RÁDIUM-ULTRA-REGENERÁTOR
által, évtizedekre szóló hatással. Árta-
matlan külső kezelés. Kerjén ingyen
felvilágosító árjegyzéket

Vezérképviselő: „DIONESE”
București II - B-dul Cuza, Stradela I-a No. 10

Hírek

KINAI VERSEK

DALOSKA
Mei Seng

De zöld, de zöld
Ott a patakpart és a lanyha domb.
De dús, de dús
Amott a kertben minden fűzfalomb.
Sötét, sötét
A kastély ablakába az a nő.
Fehér, fehér,
Fehér ruhában ül magában ő.
Piros, piros,
Piros a festék arcán, ajakán.
Piciny, piciny,
Piciny kacsója sápadt, halavány.
Rég táncosnő volt és táncolt szegény,
Előtte aztán egy vándorlegény.
Az messze ment s ő most mást nem talál.
Bíjjel hideg és üres ágyba hál.

DÉVAJKODAS
Wang Csi.

Öndd, mit kívánhat még, ki órahosszat
Nak üldögél és boldogan borozgat?
Hát azt, hogy amikor nyílik az ajtó,
Egy jóbarát jöjjön, ne végrehajító.
Három fiam gazdag mátkát találjon,
Jó férjet kapjon mind az öt leányom.
Sorsomnak így nem szólnék ellene.
Még a mennyország, az se kellene.

ÖREG KÖLTŐ ALMA
Po Csü-i.

Almomban éjszakaként mászom egyre
Jó pálmáfabotommal, föl a hegyre,
Barangolok völgyön, megannyi bérce,
Nem fáradt el a lábam, meg sem érzem.
A szirt, ahány van, egy-egy ismerős,
Íjju vagyok, mint hajdanán, erős,
Ha leltem a szent ifjúságot issza,
Testem miért ne fordulhatna vissza?
Miért hogy én már csak senyvedve élek,
Ha bennem éber és vidor a lélek?
Test, lélek: — erről gondolkodni meddő
Alom, valóság: — ködkép mind a kettő.
Nappal lotyogva, botladozva lépek,
De lábaim éjjente újra épek.
Éj, nap között hánykódik a szívem
S amit nyerek ott, azt itt elveszitem.

Kosztolányi Dezső.

Miklós herceg a lengyel köztársasági elnökkel. Varsóból jelentik: Miklós román herceg tegnap megtekintette a demblini repülőteret, majd kihallgatáson jelent meg a köztársasági elnökkel. Ma a herceg Krakóba utazik tovább.

Olaszországban és Angolországban emelkedik a munkanélküliség. Julius hónap végén Olaszországban 657 ezer 156 munkanélküli volt, vagyis 64.000 személlyel több, mint június végén. A munkanélküliség egyik főoka a mezőgazdasági válság. — Angliában az augusztus 10-iki kimutatás szerint 2.714.359 személy volt munkanélküli, vagyis 1009-cel több, mint 14 nap előtt és 665 ezer 622 személlyel több, mint a múlt év megfelelő időszakában.

Időjárásjelentés. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint változókonny, hűvös, jobbra meleg idő várható, esőkel.

Rejtélyes repülőgép a Novoja Zemlyán. Lipcséből jelentik: Weickmann egyetemi tanár, aki résztvett a "Graf Zeppelin" legutóbbi északsarki útján, ma közölte a sajtóval, hogy az északi sarkon készült fényképfelvételek már kidolgozták. Az egyik felvétel, amely a Novoja Zemlya délkeleti zén készült, felfedeztek egy látszólag teljesen egyfedelű repülőgépet. Először arra gondoltak, hogy a repülőgép Amundsené volt, utóbb kiderült azonban, hogy Amundsen kétfedelű gépen indult Nobile megmentésére Most majd fogják kérni az orosz kormányt, hogy küldjön expedíciót a rejtélyes repülőgép felkutatására.

Két nővér együtt dobta el magától az életet. Tudósítónk jelenti: Megrendítő testvér-tragédia izgalmai dúlták fel Szászváros lakosságát, ahol a két közismert, duszgázda heil nővér, özv. Eisenburger Gyula sz. Theil Jozefin és huga, Hermin, egyszerre dobta el magától az életet. A megdöbbentő tragédia valószínű okai egy örökségi per izgalmainál keresendők, amikor Eisenburger Gyula, a szászvárosi „Transylvania” egykori bérlője tekintélyes vagyonát végrendeletileg feleségére testálta, amit a férj rokonai perrel támadtak meg s bár a bíróság minden fóruma az özvegynek adott igazat, a per izgalmai az özvegy lelki egyensúlyát megrendítették. Életkedvének teljes elvesztéséhez végzetes lökést adott az a körülmény, hogy a férjétől örökölt és Hermin nővérel együtt vezetett málnaszirup-gyárukban mintegy háromezer liter cukrozatlan málnakivonat megromlott, ami mintegy százezer lej károsodást jelentett számukra. Ekkor érlelődött ki bennük az öngyilkosság végzetes gondolata, amit úgy hajtottak végre, hogy velük lakó anyjukat és a cselédet elküldötték hazulról és távollétiükben a délutáni órákban mindketten egy-egy ajtófélfába bevért szegre felakasztották magukat. A mikor édesanyjuk hazatért, az ajtókat zárva találta, s az ablakon át behatolt cselédleány fedezte fel a rémes látványt, az ajtófélfáról leelőg két hullát, aminek láttára a lány elájult. A kettős tragédia a városban óriási megdöbbenést és részvétet keltett.

Mai korkép

Táncőrület a nyomorúság tetején

Esküvői bonyodalom hibás meghívók miatt. Londonból jelentik: Vigjátékba illő jelenetek játszódtak le a londoni előkelő társaságban két esküvő alkalmából. Az angol főváros szívében egymás mellett van a Westminster-székesegyház és az előkelő Margeret-templom. Csütörtökön mindkét templomban előkelő közönség gyűlt össze. A meghívott vendégek pontosan megjelentek a templomban, meglepetésükre azonban idegen menyasszony és vőlegény állott az oltár előtt. Azt hitték, hogy más esküvő van soron és időtöltésből végignézték az idegen esküvőt. Amikor azonban hosszú várakozás után sem jelent meg a mátkapár, érdeklődni kezdtek s kiderült, hogy félreértés történt. A két esküvőre egy nyomda készítette a meghívókat és tévedésből felcserélte a templom címét. Így történt azután, hogy a meghívott vendégek idegen esküvőt néztek végig, mialatt a szomszédos templomban az a mátkapár esküvőt, amelyre vártak.

Agyonlőtte feleségét s azután öngyilkos lett. Budapestről jelentik: A Sopron mellett levő Ágfalva községben Steiner Márton 58 éves napszámos három hónappal ezelőtt feleségül vett egy özvegyt, akinek két gyermeke volt. A házasság nem vált be és az asszony nemrég elhagyta urát. Steiner hivta vissza, de eredménytelenül. Erre az elkéseregetett férj két lövéssel agyonlőtte az asszonyt, majd kiszaladt a vasuti töltésre és ott öngyilkosságot követett el. Ő is meghalt.

NE FELEJTSE EL, hogy mindenféle divatlapokban óriási választékot talál a Brassói Lapok könyvtárában. (Női- és férfi-divatlapok, speciális kapát és gyermeklapok, fehérnemű, kalap, vételkötelzettség nélkül megtekinthetők.) Vidékre ingyen jegyzék és gyors póstai szállítás.

Bánsági hírek. Bánsági tudósítónk jelentése: Borzalmas szerencsétlenségnek esett áldozatul Óbesenyő község határában a most folyó csepélnél egy Stoicu Erzsébet nevű munkásasszony. A szerencsétlen asszony, aki a gép tetején végezte kiszabott munkáját, véletlenül megcsuszott és belezuhant a gép dobjába, amely a fejét a felismerhetetlenségig összezúzta, egyik karját pedig többször szakította. A tragikus végű munkásasszonyt holtan szedték ki a gép belsejéből. — Tragikus véget ért Temes-Moravica községben egy szomszédos falubeli földműves, Pecza Miklós, akit a község utcáján egy megvadult bika megtámadott. A nekidühödött állat felöklelte, majd maga alá tiportá áldozatát, akit az elősíetős pásztoroknak már nem sikerült megmenteni, mert mire a dühödött állatot megfékeztek, az Peczát már halálra tiportá. — Megrendítő körülmények között vetett véget életének Glogovác községben egy jómódu gazdának, Dörner Péternek, 18 éves egyetlen leányka. A szép, fiatal leány szerelmes lett atyjának egyik béresébe, aki a gazdától meg is kérte a leány kezét, de kossarat kapott. A szerelmes leány hónapokon át hasztalanul kérlelte apját, aki hallani sem akart arról, hogy egyetlen leánya egy béreslegényhez menjen feleségül. Emiatt apa és leánya között elviselhetetlenné vált a viszony, míg végre is a leány buskomorságba esett s lassan végzetes elhatározásra szánta magát. Négy nappal ezelőtt bucsuzás nélkül kiment a falu határában folyó Maros partjára, a melynek legmeredekebb pontjáról a mély vízbe vetette magát. A közelben fürdőzők azonnal segítségére siettek, de már nem tudták kimenteni. A fiatal lány holttestét tegnap találták meg végre három napi keresés után.

Botrányos verekedés Resiczabányán két fociballcsapat között. Resiczabányai tudósítónk jelenti: A resiczai U. D. R. fociballcsapata botrányos verekedést rendezett egy lezajlott fociballmeccs után a nagyváradi Crisana fociballcsapatával. A két csapat között már a sporttéren, játék közben kitört az ellenségeskedés, amit a meccs során tapasztalt szabálytalanságok idéztek elő. Verseny után a Crisana csapata betért az egyik vendéglőbe, ahová követte őket a resiczai csapat is. Mielőtt azonban a játékosok vacsorájukat elfogyaszthatták volna, a versenytéren kezdődött viszály újból kitört a két csapat között, melynek tagjai végül is egymásnak estek és hatalmas verekedést rendeztek a vendéglőben, aminek a rendőrség vetett véget. Rövid időn belül ez már a második botrányos sport-verekedés Resiczán, a hol néhány héttel ezelőtt a resiczai csapat a lugosi fociballistákkal verekedett össze. A botrányos ügynek a bíróságon lesz a folytatása.

Vihar az angol tengerparton. Londonból jelentik: Az angol tengerparton óriási vihar dühöngött, mely György király jachtját, a Britanniát elszakította a horgonyáról. A jachtot nagy erőfeszítéssel sikerült megmenteni.

PARISI DIVAT az egyetlen magyarul folyóirat, amely felöleli a női divaton kívül a háztartás minden ágát. Gyermekeket, 12 oldal női kézimunka és irodalmi rész, Ára 40 lej, vidékre, pórtóval 45 lej, (legegyszerűbb a pénz postabélyegeken beküldeni). Ugyanígy áron elfogadjuk előfizetéseket, 3, 6, 12 számra. — A Brassói Lapok Könyvtára.

Udvarhelymegyei hírek. Tudósítónk jelenti: A városi ideiglenes bizottság Székelyudvarhely költségvetését 6.910.082 lejjel fogadta el több havi késés után. — A székelyudvarhelyi Ref. Egyházi Dalkör bemutatja hangversenyt f. hó 30-án tartja, amelyen Vajda Ferenc esperes, Bede Irén, Ferenczy Annuska, a székely vonós zenekar és a dalkar négy kórusa szerepel. — A megyei interimáris tanács előadói a következők lettek: dr. Suci J. közjegyző (közigazgatás), Dobrota O. (közmunka), dr. Weiss R. (egészségügy), dr. Stoian (pénzügy). Román Helena, kápolnásfalvi tanítónő lakását éjjel több ízben ismeretlen egyének valóságos közáporral ostromolták. — A 76 munkásra leépített parajdi sóbánya vezetősége üzemelés szempontjából az illetékeseknél közbejár, hogy a megye sóellátása a parajdi bányából történjen s ne a távollevő marosújváriból.

Borzalmas jégverés Vas megyében. Budapestről jelentik: A vas megyei Község város felett csütörtökön délután borzalmas jégverés vonult el, mely az északi fekvésű ablakokat, a cserép- és eternit-tetőket összetörte, faágakat letört, a szőlő- és gyümölcstermést pocskékká verte. A szél a templom palafelét lesodorta. A kár óriási. Számos sebesülés is történt. Hasonló rettenetes felhőszakadás volt Keletstájerországban is, különösen Schafarnben, ahol az orkán rendkívüli károkat okozott, Buck és Krieglachig vidékén, ahol tíz centiméteres jég esett.

Kézrekerült a csiki betörő. Tudósítónk jelenti: A csikszentkirályi csendőrség letartóztatta Csizsér István csikszentkirályi legényt, akiről kiderült, hogy a napokban ő fosztotta ki Bartha István zsögödi kereskedő boltját. Csizsér István éjjel az ablakon keresztül hatolt be az üzletbe s magához véve a kasszában talált 7 ezer lejt és közel ezer lej értékű árut, ugyanott távozott. A csendőrségnek az a gyanuja, hogy az utóbbi időben Csikszereda környékén elkövetett betöréseket mind Csizsér István követte el.

Hogyan éljen a szívbjajos ember? Ilyen cím alatt dr. Bodon Károly egyetemi magántanár tollából hézagpótló munka jelent meg Budapesten. A kitért könyv a nagyközönség számára íródott és elmondja mindazt, amit minden szívbjajos, érlelmeszedésben szenvedő embernek tudnia kell. Nem az orvosi kezelés kiküszöbölését szolgálja ez a könyv, hanem gyakorlati útmutatással szolgál a laikus betegnek arra, hogy milyen életmódot folytasson, hogy segítsen elő a gyógyulását és — mikor menjen orvoshoz. — A rendkívül praktikus mű ára 88 lejért kapható a Brassói Lapok Könyvtárában. (Vidékre 10 lej pórtó.)

Fürdőszoba-

berendezési cikkek, gáz és forrócsövek állandóan raktáron.
„Armatura“ r. r. t. Fiók cégnél
Brassó, Malom-u. 1. (Kut-u. sarok).

Elutazás miatt mélyen gyári áron alul!

Gyapju és pamut kötött

Női Pulloverek	Lei	95—200
Női mellények	„	95—200
Női kabátok	„	200—400
Gyermek pulloverek	„	35—100
„ mellények	„	35—100

ZUCKERMANN

BRASSÓ, Arvaház-utca 15 sz. (Murásenllor).

Amortizációs kölcsönök

városi házakra lej értékben, 10—40 évi időtartamra folyósítatunk.
Kolozsvári Néphank és Zálog Hitelintézet R. T.
Szép-utca 1. S z g

Nyugodtan aludni

csak az tud, ki pénzét a mai bizonytalan időben és gazdasági krízisben aranyáradékba fekteti be, amely 12% kamatot hoz és ezen kamatot, valamint a tőkét több mint 1000 bel- és külföldi bank arany-dollárban, lejben, angol fontban, svájci frankban, német márkában garantálja és fizeti.

Közelebbi fevilágosítással szolgál
GERMANIA, A. G. Timișoara, IV. Str. Bonnaz 15.

SZANATÓRIUM

Dr. Leonhardt & Dr. Flechtenmacher

BRASSÓ, Kut-utca—Calca Victoriei 68.
Telefon 250. Telefon 250.

Tudatja a t. c. közönséggel, hogy tekintettel a jelenleg uralkodó anyagi viszonyokra, a kevesebb pénz fölött rendelkező betegek érdekében III. beléosztályt rendezett be, jelentékenyen leszállított ellátási és műteti díjakkal és ezenkívül az I. és II. osztály díjait is lényegesen leszállította. Ez által a szenvedő betegek a jelen súlyos anyagi krízis alatt is szanatóriumi kezelésben részesülhetnek.

Vendéglősök!

Házilasszonyok!

Adjatok be végre rozsdás evészkészleteket a GALVAN-hoz Brassó, Hosszu-utca 168. ahonnan rövid idő alatt kifogásalanul kromatizálva vissza kaphatók.

Telefon: 518 „MODERN MOZGÓ“ BRASSÓ

Ma, szombaton és vasárnap hangosfilm!

Harold Lloyd: „Suszterprinc“

a nevetés királyának első hangosfilmje.

Előjáték: A színajai királyi esküvő.

Szenzációs látványosságok.

Következő éneklő hangosfilm

Rio Grande

szőbb a RIO-RITÁ-nál

Vasárnap d. e. 11—1-g Matiné Fred Thomson kalandorfilmje

10—15 lejes helyárrakkal: „Az álomlovag“

Schmeling és Stribling, box-metsch
Paramount új Journalában

— Bágyadt, leverte, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserű viz szabadlátszói a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyított, hogy a Ferenc József viz szellemi munkások, l. neurastheniás embereknek és betegeskedő asszonyoknak rendkívül jótékony hatásu gyomor- és béltisztító szer. A Ferenc József keserű viz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Száz sertés égett el egy villámtól felgyújtott hizlaldában. Temesvárról jelentik: Pénteken délután az egész Bánáságon hatalmas vihar vonult végig. Parác községben a villám felgyújtotta az ottani állami méntelep sertéshizlaldáját. A tűz olyan gyorsan terjedt, hogy mentésre gondolni sem lehetett. Száz sertés bennégett.

— Marioara jugoszláv királyné hazautazik. Bukarestből jelentik: Marioara jugoszláv királyné, aki Ileana hercegnő esküvője óta Romániában tartózkodik, vasárnap utra kel Belgrad felé. A királynét nyolc vagonból álló különvonat viszi, amelynek vezetője Pavelescu direktor lesz.

AZ ÖREG KAKADU

Irt: F. J. Stein.

Élt egy madár Indiába,
Kakadu volt a neve.
Lesték folyton, mindhiába,
Le volt zárva egy szeme.

Ila a mókát kissé unta,
Mit csinált a vén madár?
Kinyitott szemét behunyta,
Am a másik nyitva már.

Filozófusnak kell nélni
A megvénült madarat,
Mert békén úgy lehet élni,
Ila félszem zárva marad!

Németből fordította:
NEMES FERENC.

— Szeptember elsejéig még megszereshető a földmivésiskolák végbizonnyitványa. Bukarestből jelentik: A földmivésügyi minisztérium rendeletet adott ki, a földmivésiskolák bizonyítványainak kiállítására vonatkozólag. A rendelet szerint szeptember 1-ig a kérdés iskolákban még megszereshetők a végbizonnyitványok.

— Venizelos Bukarestben. Venizelos görög miniszterelnök szombaton délben Bukarestbe érkezett. Társaságában jött Jorga miniszterelnök is, aki Venizelost egész Konstancáig követi, majd a közeli Mangalia fűrdőn folytatja félbehagyott nyári üdülését. Venizelost a bukaresti állomáson a város hatóságai fogadták és üdvözölték, majd a bukaresti görög kolónia részletesen meleg ünnepségben.

— Agyonütötte az apósát. Temesvárról jelentik: A temesmegyei Újszenteper községben Kroan Antal gazdálkodó összevesztett apósával, a hetvenéveses Wirth Péterrel. A veszekedés során úgy vágta fejbe az öreg embert, hogy megrepedt a koponyája és rövidesen kiszzenvedett. A gyilkos vót letartóztatott.

— AGYONLÖTTE MAGÁT EGY ÉRETTSÉGIZETT MUNKANÉLKÜL. Bukarestből jelentik: Petre Cuzman bukaresti fiatalember, kinek kereskedelmi érettségije volt, hosszabb ideje lézengett állás nélkül és minden próbálkozása ellenére sem tudott munkához jutni. Tegnap délután felkereste egyik barátját, a kinek szobájában leült az asztalhoz és egy levelet írt. Ahogy befejezte levelét revolvert rántott elő s barátja személtára halántékán lötte magát. Életveszélyes állapotban szállították kórházba.

★ FOTO-EXPRESS! A vasárnapi felvételeit még aznap előhívjuk és kopirozzuk és a legszebb, tükröfényes kópiákat szállítunk. Lang Henrik, fényképészeti szaküzlete, Brassó, Kolostor-utca 28. és Kapu-utca 44.

— FÖLDI MIHÁLY: KADAR ANNA LELKE c. regénye iránt már megjelenése előtt mindenfelől páratlan volt az érdeklődés, ami nem csoda, mert hiszen ez a merőben új hangot megszólaltató, meglepő meséjű regény a Pen Club világdíjának egyhanguan megszavazott magyar jelöltje. A könyv ára 204 lej, vidékre portó 20 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

★ SEPSISZENTGYÖRGYI ORVOSI HIR. Dr. Fuchs László fogorvos nyári szabadságáról visszatért, rendeléseit 8—12, d. u. 2—6-ig folytatja.

— FÉLMILLIÓT ÍTELTEK MEG EGY JOGTALANUL ELBOCSÁTOTT VASUTASNAK. Aradról jelentik: Régóta húzódó perben hozott ma döntést az aradi törvényszék. Kohut Béla, akit az Arad—csanádi egyesült vasutak kötelékéből még 1920-ban elbocsátottak, azaz az indoklat, hogy politikai mozgalmakban vett részt, beperelte a vasutat. A per felelbitel útján ma került a törvényszék elé, amely Kohut Bélának ötszázhetvenhat ezer lejt ítél meg. Ezenkívül még különböző költségek címén az Arad—csanádi egyesült vasutakat ötvenezer lejjel elmarasztalta.

— A LEKVÁROSÚST ALÓL KIPATTANT SZIKRA ELPUSZTITOTTA EGY FALU UTCAJÁT. Aradról jelentik: Borzalmas tüzvész pusztított ma délelőtt az aradmegyei Feketegyarmat községben. A hatalmas tüzteremtő a vidékről betelefonált és Aradról kirendelt tüzoltók igyekeztek eloltani, amely a legnagyobb erőmegfeszítés mellett is csak későn sikerült. Tizenhárom ház teljesen elpusztult, tizenkettő súlyosan megrongálódott. A kár óriási. A tüzesetet, mint utólag megállapították, egy lekvártűzű üst alól kipattant szikra okozta.

— REGÉNYES KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT LATTA VISZONT EGY ANYA, TIZENÖT ÉV ELŐTT ELVESZETT GYERMEKÉT. Bukarestből jelentik: Érdekes találkozás játszódott le tegnap Konstancában. A történet szála 1916-ba nyulnak vissza, amikor a Stere-család Délbesszarabiába menekült. Menekülés közben négyéves kislányuk elveszett. A kétségbeesett szülők hasztalan keresték gyermeküket, minden fáradság hiábavalónak bizonyult. 1918-ban a család ismét visszatért Konstancába. A szülők az évek folyamán már elfelejtették gyermeküket. Néhány héttel ezelőtt egy Ismail-megyei katona állított be hozzájuk, aki közölte velük, hogy egy ottani faluban egy világháboruban talált leány nevelődött fel. Steréné, anyai ösztönénél fogva megérezte, hogy a talált leány azonos a gyermekükkel és levelet írt neki. Tegnap egy fiatal parasztnyecske látogatta meg Sterénét, aki azonnal felismerte 15 évvel ezelőtt eltűnt leányát. A menyecske elmondta, hogy Damievsca faluban, egy paraszteszádnál élt, akik paraszthoz adták feleségül. Mig az elveszett lány anyjával beszélgetett, hazatért fivére, aki a huga láttára elájult. A fiatal menyecske a látogatás után visszatért falujába.

— Dr. Herberth Theisz grafológiai előadása. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg tegnap előadását a brassói német kaszinóban dr. Herberth Theisz, az évek óta Németországban élő hivatásos grafológus. Elemezte többek között Thomas Mann, Jorga és végül Maniu irását, akinek legutóbb nyilvánosságra hozott és nagy vitát felvert balázsfalvi levelével foglalkozott. Az előadó vetített képeken mutatta be az ember irásán az öregedéssel beálló változásokat, majd kitért annak tárgyalására, meg lehet-e állapítani az irásból valakinek a személyazonosságát. A nivós előadást a közönség nagy figyelemmel hallgatta.

— A nyugdíjasoknak nincs pénz, majd ha marad. Aradról jelentik: Az aradi nyugdíjasok küldöttsége ma felkereste Glara helyettes pénzügyigazgatót, hogy interveniáljon nyugdíjilletményeik kifizetése érdekében. Glara a már második hónap óta nyomorgó nyugdíjasoknak nem a legbiztatóbb hangon azt mondta, hogy majd megkapják illetményeiket, ha pénz lesz. A nyugdíjasok ezután Arad megye prefektusához mentek kérésükkel, aki telefonon azonnal interveniált a pénzügyigazgatóságnál, sajnos, hiába, mert kijelentették ott, hogy erre pénz most nincsen. Ezen a héten fizették ki a román papoknak négy millió lejt, Bukarestből pedig utasítást kaptak, hogy először a hadsereg illetményeit fizessék ki, a nyugdíjasokat pedig majd a hadsereg után, ha marad. Az aradi nyugdíjasok elkeseredése érthetően, óriási.

— Két szatir garázdalkodik Buzăuban. Bukarestből jelentik: A buzăui rendőrség letartóztatta Jon Grigorescu 65 éves cipészt, aki erkölcselen merényletet követett el két lány ellen, akik cipőket vittek javítani hozzá. Ugyancsak a törvényszék elé állították Jon Măciucă 17 éves parasztleányt, aki négy lánygyermeket becstelentett meg. Az eljárás folyik.

— Kövel dobálták meg a prefektust. Bukarestből jelentik: Néhány nappal ezelőtt Perieteni községben, a község-háza áthelyezése miatt forrongóvá vált a hangulat. A lázadás elfojtására Ciornei megyei prefektus, a szolgabíró és 6 csendőr kíséretében autón a faluba ment. Mikor a parasztek a hatóság képviselőit meglátták, mintegy háromszázan közöspört zudítottak az autóra, amelynek utasai csak a legnagyobb nehézséggel tudták menekülni. A prefektus Bukarestbe utazott, hogy illetékes helyen jelentést tegyen az eseményekről. Valószínűleg egy csoport katonát fognak a faluba küldeni, hogy lehűtsék a lázadó kedélyeket.

— Kicsaltak az erdőbe egy siketnéma koldust és meggyilkolták. Nagyváradról jelentik: Az itteni törvényszék Fersigan-tanácsa ma hozott ítéletet abban a bünyperben, amelynek vádlottai a tél folyamán egy siketnéma koldust kicsaltak a petri erdőbe, ott kifosztották s meggyilkolták. A bíróság Pop Joant 12 évi, Pop Stefan 10 évi, Dulea Veronikát 3 évi fegyházra ítélte, míg a fiatalok Pop Grigorét felmentette. Az elítéltek feleltek.

★ JOGOS ÖNVEDELEM, ha Schneider Józsa irásszakértő grafológiai iráselmezése által megismeri hozzátartozói, jövendőbelije, üzlettársa, alkalmazottja, stb. karakterét. — Analízis 60, 100 és 150 lejért. Brassó, Str. Brutarilor 4.

Külföldi humor

JÓ AJANLAS

A borbélymester alaposan megalálja a vendégét, de menten meg is vigasztalja.
— Sebaj, kérem! Van egy pompás szerem egy csöpp belőle azonnal elállítja a vérzést (A segédhez): Ugyan, hol is van? Ma reggel még egy egész üveggel volt belőle.

A segéd halkan felel:
— Elfogyott, főnök ur kérem.
(Dimanche Musique)

A NAGYLELKŰ APA

— Tata, én repülő szeretnék lenni.
— Rendben van! Vásárolj magadnak repülőgépet és én neked adom hozzá az egész levegőget.
(Humor)

SKÓCIABÓL

Két pók összetalálkozik.
— Hogy vagy? — kérdi az egyik.
— Gyalázatosan! — feleli a másik. — Egy a rettenő porszivók már élni sem hagy az embert. Hát te?
— Ó, én pompásan, zavartalanul élek.
— És hol lakol?
— Aberdeenben, egy pénzügyi peben.

EGY KIS TÉVEDES

Orvos: Nos, Kellyné, megmérte az ura mérsékletét, úgy, ahogy rendeltem?
Kellyné: Igenis, doktor ur. A hóna alattam a barometert, tíz percig ott tartottam amikor kivettem „száraz”-at mutatott, adtam neki egy p... sört és elküldtem mákába.
(Boston Transcript)

ŐSZINTE SAJNALKOZÁS

— Szegény Smithné, már második férjét veti el. Igazán szomorú eset!
— Az ám! Különösen a jövendőbeli madikra nézvést.
(Schweizer III. Zeitung)

SZAKÁCSNŐI SZEMPONT

— Csak olyan házhoz szegődöm, ahol rádió. Az az átkozott masina minden déle bemonlja a piaci árakat.
(Dimanche Illustration)

BOXMÉRKÖZÉSEN

— Sambo, ne hadd magad! Csak ismét magadban állhatatosan: „En fogok győzni!” — és a dolog menni fog.
— Nem fog menni. Ismerem magama micsoda nagy fullentőmester vagyok.
(Toronto Star)

Keleti levelek

64.

Irja: Baktay Ervin Az elefánt szerepe Indiában

Mikor aztán az egyik küzdőfél „elég kapott”, elveszti harcikedvét és fájdalmas túlkölésel visszavonul. A küzdő elefántokra a nézők fogadni is szoktak. Régebben véresebb és veszedelmesebb volt az elefántküzdelem. Lovas harcosok is szembeszálltak a felbőszített állatokkal. Aurangzél nagymogulról feljegyzi a krónika, hogy fiatal herceg korában kevés híján áldozatul esett egy dühödtt elefántnak, de bámulatos hidegvérre és páratlan bátorságra megmentette.

Indiaszerte mindenütt találkozunk a szelid elefántokkal. Nagy birtokokon, erdőben munkát is végeznek. Egész szálfákat emel fel, vagy gurít maga előtt ormányával a dolgozó elefánt. — Vagy az ugynevezett perzsakeréket hajtja, amely az öntözőcsatornába huzza a vizet. Egy elefánt akkora víz-huzó kereket forgat, aminőt négy ökör sem volna képes hajtani. Szép szeliden, csöndesen jár körbe-körbe az óriási állat s a legyeket hessegeti szeméről az ormányával. Az elefánt nagyon okos állat. Indiában a bölcsesség mintaképének tartják, mert okossága jóssággal és szelidséggel párosul. A bölcsesség istenét, Ganésát, vagy Ganapatit elefántfejjel ábrázolják.

De legmértőbb szerepe az elefántnak, mikor hátsó lábakkal használják. Végtelelenül kedves, midőn a nagy állatkoloszlus szépen lehasal a földre, két első lábát előre, hátsó lábait pedig hátra nyujt-

ja és felkunkorítja a farkát.

Az ember fellép a hátsó lábára, onnan a második lépcsőfokra, a felkunkorított farkra, amely meg sem mozdul a 70—80 kiló súly alatt. Sőt még emeli is a ránehezédőt, aki aztán a kötéll segítségével felkapaszkodik az elefánt hátra s el helyezkedik a leközött, számlával tömött nagy ülővankosokon. A maht (elefánthajcsár) megbirizgálja hegyesvégű botjával a háthi (elefánt) nyakát, mire az ormóttan állat szép lassan fel-emelkedik. Előbb az első lábaira áll, vagyis feltérdel, aztán egészen talpra áll.

Bármilyen óvatosan viszi végbe ezt a műveletet, a hátán ülő ember olyan kis földrengés-féle szenzációt érez és jól teszi, ha belekapaszkodik a vánkost tartó kötelekbe. Ez a népies, hogy úgy mondjam „vidéki” felszerelés, mert a diszelefánt hátán egész hintókas (hauda) imbolyog. Diszes, arannyal, ezüsttel vastagon himzett bársony vagy selyemtakaró borítja az elefánt hátát és szinte a földig függ alá. A fejére is ezüsttel borított disztakarót tesznek, füleit és ormányát pedig szép ékítményekkel festik tele. Súlyos aranyrojtok csüggnek le az elefánt válláról, a körmeit is meg szokták aranyozni. Némelyik diszülés egész kincsét ér, különösen azok, amelyeket a fejedelmek használnak ünnepi felvonulásokon. Az ilyen feldisztított elefántot nem mindig térdelpeltetik le, de akár

megteszik, akár nem, méltóságteljesen létra-hágcsón száll hátra az utas. S mint az elefánt lassu, himbálódzó létekel megindul, okos szemével színt kifejezi, mennyire tudatában van a kelő szerepének. Az elefánt mozgás bár a nyugaton az esetlenséget hasonlítják hozzá, valójában végtelenül lágy ritmikus. Indiában nem hogy nem be-mérlés, hanem a legnagyobb dicséret, mikor a szép nő járását az elefántéval hasonlítják.

A régimódi ünnepeken elefánt gátokat is látni. Négy elefántot is befektetnek a hatalmas, villamoskocsi nagy színdiszelekérbe, amely fölé ékes oszlokon dus aranyozásu mennyezet lora. A templomoknak, különösen a déli déki ugynevezett dravida templomoknak is megvannak a maguk diszelefántjai, nagy ünnepek alkalmával ezek ledozzák az istenkepeket és egyéb kegyfárgyakat. Istállóik a templom udvarában állanak.

Az elefántot általában nagyon becsülik és szeretik Indiában. A négy év előtt elhunyt dzsajpuri mahá királyné) annyira szerette kedves diszelefántját, hogy amikor ez kihalt, hamvai fölé remek siremléket épített fehér márványból, a saját magasztant siremlék mellé. Az elefánt márványszobrá ott áll a fehér bol alatt, rajta arany dévanágari betűk a neve: Gadzsaradsz, vagyis az „elefántok Királya”.

Az elefántoknak bizony jobb a sük, mint sok-sok szegény páriának Indiában. Bizonyára nagy érdemeket rezték előző létformáikban, amiért karma törvénye megengedte, hogy fántként lássák meg a napvilágot életükben...

Használjon

csak

DIAMOND

borotva-

pengé

Törvénytelen

Jorga iskolakezdő rendelete

A csikmegyei Magyar Párt tájékoztató felhívásban fordult a vármegye magyar lakosságához. Hogyan lehet leküzdeni a „deklarációk” körüli szokásos visszaéléseket? — Nem kötelező a szülők személyes jelentkezése és a nyilatkozatok felbélyegzése

Csikszereda, augusztus 22.
Az új iskolai év megnyitása előtt állunk. Az elmúlt évek keserű tapasztalatai megmutatták, hogy ez az időszak mennyire fontos a magyarság életében. A Székelyföldön pedig, ahol Angheliescu volt liberális miniszter kulturzónarendszere még ma is szedi a gyermekhalálokat, évente megújuló keserves harcot jelent az erőszakosan felállított és szükségtelen románnyelvű állami iskolák és a magyar tannyelvű felekezeti iskolák között.

A kulturzóna a gyakorlatban azt jelentette, hogy a községeket állami iskolák felállítására kötelezték s aztán a papi-

roson nagyrészen magyarnyelvű állami iskoláknak titulált intézményekhez magyarul nemtudó regáti tanítókat neveztek ki. Érthető, ha ezek a tanítók eredményeket nem értek el s kulturtevékenységük igen sok helyen csak abban merült ki, hogy néhány román mondatot beszajkoztattak a szerencsétlen tanulókkal. A székely szülők rövidesen megdöbbenve látták, hogy gyermekeik az állami iskolákban se írni, se olvasni nem tanulnak meg. A maguk és gyermekeik érdekében cselekedtek tehát, amikor ragaszkodtak a régi, jólbevált és megkedvelt felekezeti iskolákhoz, ahol gyermekeik anyanyelvükön könnyebben elsajátíthaták a kultúra alapelemeit.

A „Declarațiune”

Az erőszakosan beállított állami iskolákat az elnéptelenedés veszedelmévé tegyette. A kinevezett tanítók attól tartottak, hogy tanulóknélkül maradnak és státusukat veszítik.

Ez a helyzet hozta magával aztán azt az elkéseredett, brutális és törvénytelen ségekkel teletűzdelt gyermekhajszát, ami az utóbbi években különösen Csikmegyében rendszerré vált s a székely szülők és gyermekek anyagi igazságtalan üldözésére adott alkalmat.

Angheliescu hírhedt törvénye is gondoskodott arról, hogy az elmagyarozásokra sor kerülhessen. A „declarațiune”-követelés egyenesen arra szolgált, hogy az állami iskolai igazgatók kivételes hatalmat nyerjenek a szülők és gyermekek fölött.

Az állásukat féltő állami iskolai igazgatók azonban a törvény rendelkezésein túl sőt a törvény rendelkezéseivel ellenében is mindent elkövetettek, amit csak lehetett, mert az annyira elvárható megadás rendesen elmaradt.

Jorga közoktatásügyi miniszter legújabb iskolanyitó rendelete nem hogy juttatott volna a helyzeten, hanem még rontott azzal, hogy újabb erőszakoskodásokra nyújt alkalmat.

A csiki szülők újra izgalmas napokat élnek át, remegés és zürzavar veti erőt rajtuk.

tegyenek és hogyan viselkedjenek, hogy a szigorú törvény rendelkezéseinek megtartásával biztosítani tudják gyerme-

keiknek az anyanyelvi oktatást?

A Csikmegyei Magyar Párt vezetősége okosan járt el, amikor tájékoztató felhívással fordult a magyar közönséghez az alábbiakban:

Az 1924. évi állami elemi iskolai törvény, amely a Monitorul Oficial 101. számában jelent meg 1924-ben, kötelezőleg előírja, hogy az elemi iskolákba való beiratkozásokat szeptember 1—10 között kell eszközölni. Jorga miniszterelnök és közoktatásügyi miniszter most 111751—1931 szám alatt új rendeletet adott ki, amely szerint az elemi iskolákba való beiratások augusztus 15—25 között lesznek.

Ez a rendelkezés a törvénnyel ellentétben áll, tehát törvénytelen is.

A falusi lakosságra, amelynek gyermekei mezeimunkát végeznek, súlyos hátrányokat is jelent. Előreláthatóan sokan lesznek, akik a törvénytelenül megszabott időt nem tudják betartani. A Magyar Párt arra hívja fel a szülőket, hogy az esetleges későbbi kellemetlenségek elkerülése végett igyekezzenek eleget tenni ennek az egyébként törvénytelen miniszteri rendelkezésnek is,

ha azonban bármilyen okból az újonnan kiszabott időt lekésné, tartsa magát a későbbi törvényes időhöz és szeptember 1—10 között kísérelje meg a beiratást.

Ha aztán emiatt pénzbüntetéssel sújtánák, a törvény világos rendelkezésére való hivatkozással kérjen jogorvoslást.

A magyar szülők nehéz helyzete

Nehéz helyzetbe hozza az új rendelet a szülőket is, akik felekezeti iskolákba akarják beírni gyermekeiket.

A törvény azt írja elő, hogy a gyermekek szülői, vagy gyámjai nyilatkozatot kötelesek tenni az állami iskolai igazgató előtt s csak azután irathatják be gyermekeiket a felekezeti iskolákba.

A Magyar Párt azt javasolja, hogy ezeket a nyilatkozatokat is augusztus 15—25 között tegyék meg a szülők, ha azonban

elkésik ezt az időt, ragaszkodjanak a törvényben előírt szeptember 1—10 közötti időhöz.

Figyelmezteti a Magyar Párt a szülőket arra is, hogy a törvény nem teszi kötelezővé a személyes jelentkezést az állami iskolai igazgató előtt.

Az elmúlt években az állami iskolai igazgatók egyrésze nem tartott az előírt időben hivatalos órákat s ezzel tette lehetetlenné a deklarációk beadását, aminek a következménye az volt, hogy a gyermekeket az állami iskolákba kényszerítették. Ha tehát az állami iskolai igazgatók ebben az évben is megkísérik a távolmaradás trükkjét, úgy a szülők, vagy gyámok ajánlott levélben küldjék el az iskola címére nyilatkozataikat. Megelőzőleg azonban két tanu jelenlétében vegyék fel jegyzőkönyvet, hogy az iskolaigazgató nem tartózkodott hivatalában.

Ugy az iskolaigazgatók távolmaradása, mint a személyes jelentkezéshez való ragaszkodás az iskolaválasztás szabadságának a kijátszására irányul. Ugyancsak a célt szolgálja a tanfelügyelőségek azon álláspontja is, hogy az apa köteles a nyilatkozatot adni.

A törvény szülőkről beszél, az iskolai hatóságok nem válogathatnak a szülők között, el kell fogadniuk úgy az apa, mint az anya nyilatkozatát.

A Magyar Párt parlamenti csoportja már júniusban memorandummal fordult a miniszteriumhoz a tapasztalt visszaélések

megszüntetése érdekében, a miniszterium azonban nem intézkedett.

A beiratás és a repülőbélyeg

A tanügyi hatóságok a szülők nyilatkozataira 24 lejes okmánybélyeget és 3 lejes repülőbélyeget követelnek. A mai körülmények között falun sok pénz az a 27 lej. A követelés célja az, hogy számokat visszariasszon a felekezeti iskoláktól. Tájékoztatásul közli a Magyar Párt, hogy a miniszterium 126703—1929 számú rendelete értelmében a szülők nyilatkozatai bélyegmentesek.

Ezt a csikmegyei revizorátus is elismerte már 4581—1929 számú rendeletében, amikor a miniszteri rendeletet továbbította az alsóbb iskolai hatóságokhoz. A bélyeg-

követelés tehát merőben törvénytelen.

Az 1924. évi törvény végrehajtási utasításának 28. cikke azt mondja, hogy azok a tanulók, akik előző évben állami iskolában jártak, újra az állami iskolába kell beírni.

Ezt a rendelkezést az iskolai hatóságok úgy magyarázták, hogy azok a tanulók, akik már állami iskolában jártak, csak az állami iskolába vehetők fel. Ez szándékos elmagyarázás, hiszen

ugyanazon törvény ugyanazon végrehajtási utasításának 58. cikké ismételtelen megengedi a szabad iskolaválasztást s csak az évközbéli cserélgést tiltja meg.

A 28-ik cikk helyes értelmezése tehát ez:

azok a tanulók, akik megelőzőleg állami iskolában jártak, minden különösebb jelentkezés nélkül újra beírandók, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot arról, hogy a felekezeti iskolába akarja vinni gyermekét.

Megjegyezzük, hogy az 1926. évi 98405 számú miniszteri rendelet is a helytelen értelmezést fogadta el. Természetesen ez a rendelet is törvénytelen volt, amint most törvénytelen Jorga iskolakezdő rendelete is.

Kritikus a spanyol kormány helyzete

Madrid, augusztus 22.

Politikai körökben úgy vélik, hogy a Zamora-kormány helyzete igen kényesé vált, mert többség és miniszterelnök közt ellentét áll fenn. Zamora különben a kamara legutóbbi ülésén kijelentette, hogy van egy bűnös, aki felett ép úgy kell itélkezni, mint minden más bűnös felett, aki magát a törvényen kívül helyezte.

Két ok, ami miatt a Goodyear vezet az autógummi márkák között

1 A híres All-Weather köpeny felülmúlhatatlan az üzemben. Figyelje meg, hogy a mély bevágású, sűrűn bordázott gummi-blokkok a köpeny futófelületének a közepén vannak elhelyezve, ahová való. Nyomja tenyerét a futófelületre és érezni fogja, ahogy a gummi-blokkok hozzásimulnak és hozzátapadnak a felülethez. Ez illusztrálja a legjobban, hogyan simul az országúthoz vagy a kövezethez az All-Weather köpeny.

2 A Supertwist Cord Carcasse élettartama és alkalmazkodóképessége rendkívül nagy. Állandó nyomás és gyakori ütdések rossz utakon, amik a normális köpenyt kifárasztják és megtörik, a rendkívül ruganyos Supertwist Cord köpenyt, amely mint egy gummiszallag viselkedik, egyáltalán nem támadják meg.

GOOD YEAR

Szenzációs Sportesemény Brassóban

Az ASTRA (Apolló) MOZGÓ nagy áldozatok árán megszerezte a világ legnagyobb sporteseményéről

Max Schmeling és Joun Stribling

boxmérkőzése a világ bajnoki címért, készült filmet.

Ennek a mérkőzésnek több mint 100.000 nézője volt akik részben 10.000 lej értékű jegyet vettek, csak hogy jelen lehessenek

is végignézheti a híres boxmérkőzést, ép oly élethűen, ép oly izgalmasan, mintha ott lett volna anélkül hogy ilyen horribilis összeget áldozzon

Képek egy nyugdíjas gyülelésről, hol találkozott:

a lelkelen nemtörődömség,
a semmibevert munka és
a bestiális nyomor

Amolyan félünnep. Az üzletek nyitva vannak, a jelek szerint azonban csak délig: a főnök urak frissen vannak borotválkozva s a segéd ur ünnepi, sőt hódító térdnadrágja arra enged következtetni, hogy a délutáni munkaszünetről sokat vár. Az üzletajlóknak fáradt-szemű kiszolgáló lányok kémlelik az eget, a strand forró homokjára gondolnak, a katonazenére a parkban, a kétség és remény közt összenézőült új trotör-cipőjükre s egy térdnadrágra, mely sejtelmesen vöröses-barna, mint egy megfagyott kő-ösi álom s melynek tulajdonosa csak a sors gonosz praktikája folytán nem Marlene Dietrich partnere most a „Herpadi mosolyok” című, hangosan beszélő és zenélő világűr-slágerben, hanem e pillanatban Bus és Társánál a telekkönyvvezetőné önagyságát igyekszik meggyőzni egy légyfogó-papír minden kiváló előnyéről... Nagymisére harangoznak és egy maszatos inas valami zöld fürdőködát cipel; autók röptenek kirándulókat és lisztet raknak le egy társzékéről: traktor dübörög végig az utcán és felpántlikázott lovak poroszkálnak peckesen ülv, barna képű „mozsikásokkal” az oroszhegyi bucsura... Félünnep.

A délelőtti korzó mozgalmal, nyakon öntve azzal az augusztusdegi aranyos-barna ragyogással, melyen keresztül illetékes füle már hallani vélék az Ősz távoli dalolását. A szarvas elindult a Küküllő felé...

Ha a figyelmes szemlélő nem állott meg a rakettes lányok székszeplőjénél, vagy a nyaraló pesti ur bulldogg-orru cipőjénél, észrevehette, hogy kopottra kefélte ruhája öregurak, elitélt arcu hölgyek, harmincéves zsakettek, halcsontos-dereku, sleppes, rezeda-illatu kosztümök, félszázados, összebogozott fogóju ridikülök, rojtos szélű kendők, stoppolt fekele cérnakeztyük, kinos-ragyogóra subickolt cipők, fáradt botok és nyütt paraplék igyekeznek a zengő korzón egy kerthelyiség felé, melynek bejárata felett még ott volt a mulatszombati sportbál utolsó látható emléke, egy hatujjura sikerült footballista, amint éppen ezt ordítja: „Jöjjetek el mindnyájan!”

Ha a figyelmes szemlélő kibírja tépni magát afölötti csodálkozásából, hogy egy ur, aki láthatóan nyaral és feltételezhetően pesti, aki már elérte a heroikusán küzdő orostudomány által a napokban, pár hónappal kitöltött átlagos emberi életkort, hogy az az ur, akit már kinez a kötelező csusz és már nem is elegánsan öszül, hogy az az ur, akinek feltételezhetően megvan a Shakespeare-ciklus félbőr-kötésben és akinek egy finomabb érzésű számtan-fizika tanár egész biztosan átadja helyét a villamosban, hogy az az ur, aki már csak aláír és az Élet előtt meglobogtatta a fehér kendőt, — hogy az az ur hogyan mehet ki egy effajta vérebre emlékeztető formájú, fehér és rózsaszín cipőmerényletben az utcára? — mondom, ha a figyelmes szemlélő feltud ócsudni e cipőkozta szent transzból és utána nyomoz a rojtos keszkenők, rojtos nadrágok, a kivicsolt nyomoruság és kikefélte reménytelenség, a télovan matató gyáva, árva kezek, az újabb ütéstől félő vibráló szemek, a keserű, panaszszokta ajkak e felvonulásának, — a harmincadik embertől megtudja, hogy a nyugdíjasok, „érdekeik megvédése céljából” itt és itt gyülelésre jönnek össze.

Ez esetben itt, ahol a kapu felett még ordít a Hatujju: Jöjjetek el mindnyájan...

Hát nem jöttek el mindnyájan. Nem jöttek. Egy rendező leveleket mutogat: „...nincs pénzem székérre...” „...hat hónapja nem kaptam nyugdíjat, lélekben ott lehetnek, de cipőben nem...” „...mindenben csináljátok úgy, ahogy legjobbnak látjátok, csak már lássak egy kis pénzt...” „...az asztma kinez, a nélkülözést már nem bírom...”

A főtűcáról a katonazene pattogó ritmusa hallatszott fel.

A rendező ur széles gesztussal rámutat a részbevőkre s szinte dicsekedve mondja: „na, azért vannak.” Voltak vagy kétszázan. Jobbá-

ra persze férfiak, de nők is elég szép számmal. A fák alatt szétszórtan üldögéltek az előadói asztal körül s a Nap aranypénzt hullatott ölükbe...

Aztán a korelnők megnyitotta a gyüleést.

Az egyik padon, fejkendős nénike mellett, egy lefátyolozott hölgy ül. Kettőjük közt egy kis kutya hasal, melyet a lefátyolozott hölgy tart porázon. A nénike férje, talán éppen a hölgy urának keze alatt szolgált, mint hivatalos szolgá, vagy valami efféle. Most itt ülnek egymás mellett és „közös fronton védik érdekeiket”, mint ahogy épp az imént mondta egyik szónok. A kutya mozgolódni kezd, a nénike ránéz, a kendő csücskeit meghuzza az álla alatt, úgy mondja:

— Szép kutya.

A hölgy kiszakadt ujjú keztyűs kezét be-rejtí ruhája ráncai közé, úgy válaszol:

— A szegény uram nagyon szerette. — Aztán nem is a nénike, nem is önmagának, hanem a világ közvéleményének, mely, — úgy gondolja, — e pillanatban csodálkozva szegezi pillantását a nyugdíjas özvegy kutyájára, mentegezőve, védőn, lelebbentve a fátyolt e mély titokról, hozzáteszi:

— Alig eszik valamit.

A nénike elsimiti kendője alatt a homlokán s maga elé bólogat:

— Bizony, nagyon nehéz...

Aztán a pódiumon megoalasztották a tisztikart.

Egy ur támaszkodik egy fához, a rendőrség részéről kiküldött köze, mert ugy-e, sosem lehet tudni. A köze ur láthatóan unja magát. A szónokok aposztrofálják ugyan a kormányt és a rendszert, de olyan finom tárgyilagossággal, olyan „megérteni akarással”, olyan reménykedő kritikával, hogy igazán kár, hogy a miniszterelnök ur nem ült itt egy széken, hifelbe vett ötvenbanis cigarettával a szájában, botjára támaszkodva, kissé elhanyagoltan, kissé éhesen, egy kis labkér, fűszer, villany, viz, tej, hus, borbély, patika, ruha, kenyér, cipő és nyugdíj-hátrálékkal. Azaz talán nem is volna jó, ha itt lenne. Mert ahogy én a miniszterelnök urat ismerem, felpattanna a pódiumra, elkezdene beszélni és a köze ur mindjárt nem unná magát. És ugy-e, kegyelmes uram, minek galibát csinálni. Így a köze ur még egy kicsit unatkozott, fészkelődött, ásítózott, aztán egy alkalmas pillanatban észrevétlenül távozott.

Nincs kizárva, hogy egy kicsit restelte is a dolgot.

Aztán a gyüleés egyhangulag csatlakozott a Nyugdíjasok Országos Egyesületéhez.

Egy fehérhaju, fehérbajuszu bácsi ölébe egy egész picit fiucska támaszkodik. Két kézre fogta a nagyapó botját s úgy társalgott a még benne emberré nem szükült végtelennel. Szavakat potyogtat a levegőbe, melyeket azonnál elkap a nyárvégi szellő. Nagyapó ráteszi kezét a fiucska fejére s úgy mondja a szomszédjának:

— A vejemék kirándultak, nem volt kire hagyjam. Amióta nem kapok nyugdíjat, odavettek dajkának.

Legyintenek, kacagnak.

A tiltkár a pódiumon felteszi a kérdést, hogy a gyüleés csatlakozik-e a Nyugdíjegyület önszegélyző akciójához. A gyüleés zajosan csatlakozik. A két öregur is persze. A fiucska belekapaszkodott a nagyapja mellényének zsebébe s mikor a zaj elült, odafordult a nagyapjához:

— Nattata én is... én is!

Az öregur meglökte a szomszédját:

Na hallja, ez is...! — Aztán a fiucska nyugtatja meg:

— Te is, te is. Egész biztos, te is.

Aztán a megoalasztott elnök éppen arról

kezdett beszélni, hogy védjük meg fiatalokat azoktól a torturáktól, amiken mi megyünk át napról-napra.

Aztán szétszórt a gyüleés. S ha a figyelmes szemlélő nem állott meg a rakettes lányok székszeplőjénél, vagy a nyaraló pesti ur bulldogg-orru cipőjénél, észrevehette, hogy kopottra kefélte ruhája öregurak, elitélt arcu hölgyek, harmincéves zsakettek, halcsontos-dereku, sleppes, rezeda-illatu kosztümök, fáradt botok, nyütt paraplék, rojtos kendők és rojtos nadrágok szivárognak el egy kapu alól, mely felett még ordít a Hatujju: Jöjjetek el mindnyájan!

Egy tudományos expedíció érdekes jelentése

Harc a jég ellen mesterséges földrengéssel

Közel 3 kilométer jégvétege borítja Grönland-szigetet

Berlin, augusztus 22.

Tudományos szempontból nagyjelentőségű, érdekes felfedezéseket közöltek legutóbbi megállapításairól a német birodalmi Grönland-expedíció tagjai, akik néhány hónappal ezelőtt indultak utnak Sorge dr. egyetemi tanár vezetése alatt, hogy pontos méréseket eszközöljenek a földkerekség legnagyobb szigetének talajviszonyairól.

A legutóbbi jelentések szerint az expedíció tagjai szerencsésen el is jutottak a roppant kiterjedésű arktikus szigetbirodalom területének közepéig és ott sikerült megmérniük a jégvétege vastagságát, amely tudvalevően soha nem olvad meg és mint páncél borítja el a több mint két és félmillió négyzetkilométer kiterjedésű terület négyötöd részét. A különleges eszközökkel szaszas, fáradságos munka után végzett mérések eredményei megdöntötték mindazokat a feltevéseket, amelyeket eddig magáévá tett a tudományos világ. A Sorge-féle expedíció megállapításai szerint a grönlandi jégvétege vastagsága meghaladja a 2700 métert! A sziget keleti partjain a jégvétege aránytalanul csekélyebb, mindössze 700 méter — a nyugati partokon azonban ismét 1800 méter vastagságot ér el.

Kiderült tehát, hogy a jóformán lakatlan sziget, amelynek felségjogaiért csak legutóbb komoly nézeteltérés támadt a két skandináv állam, Dánia és Norvégia között, voltaképpen nem egyéb, mint egy óriási katlan, amely közel 5000 méter magasságban, soha meg nem olvadó jégvéteggel van megtöltve. Grönland völgyeit, amelyek a geológusok véleménye szerint a Jura-korban

képződhettek, amikor a szigetnek bizonyára még termékeny talaja volt, az északi vidékek fokozatos lehülése során felbecsülhetetlen mennyiségű jégtömegek tartályaiá lettek. Az óriási nyomás, amelyet a jégvétegek évezredek alatt kifejtettek a sziget völgyeiben, még jobban kimélyítette azokat és így magyarázható, hogy az aránylag nem túl magas hegyláncokkal borított Grönland jégvétege évről-évre vastagodott.

A német tudósok tervszerűen fogtak munkához a jégpáncél sűrűségének megállapításakor. Miután az allandóan fagypontra alatt levő hőmérséklet folytán az olvasztási kísérletek legnagyobb része csütörtököt mondott, Sorge tanár és társai dinamittal robbantották a jégvéteget és ez a súlyos feladat csak sok megerőltető kísérlet után sikerült. Végül a göttingi egyetem geofizikai intézetének laboratóriumában feltalált eredeti eljárásához folyamodtak a német kutatók. Nagymennyiségű ekrazittal és több helyen egyidejűleg bekövetkező robbantások segítségével mesterséges földrengést idéztek elő a szigeten, amely végre a jégvétegen megrepedését eredményezte. A robbantásokhoz összesen négyezer kilogramm ekrazitot használtak fel.

Grönland tehát ezek szerint a szó szoros értelmében cáfolja meg nevének emberemlékezet óta a köztudatban élő tulajdonképpeni jelentőségét. A természetlen, sziklás terület, amelyen a zömök és törpe fenyőkön kívül növényzet nincs, voltaképpen nem egyéb, mint egy megmérhetetlen nagyságú stabil jégtömb, amelynek felolvasztására egyenlítő hófoka sem volna elegendő.

Brassóból Bukarestbe...

ha akar utazni, úgy Predeal, Sinaia, Ploestin át fog menni, nem pedig Balázsfalva, Kolozsvár és Temesvár felé, mert ez időrabló és költséges volna és nem volna semmi értelme.

Ép így értelm nélkül cselekszik az automobilos, aki folyton keni az autó motorját, avagy kezdetben silány olajjal, amely nem védi, hanem csak hibákat és töréseket okoz, amelyek időbe és sok pénzbe kerülnek és csökkentik a kocsiság örömeit

Ellenkezőleg, az intelligens és takarékos automobilista már kezdetben a legjobb és legkiválóbb olajokat használja, ezek a

SHELL MOTOR OIL

SHELL automobil olajok, kiváló minőségűk és biztonságuk folytán a világ legszámottevőbb automobil- és motorkerékpár gyárai által vannak ajánlva, járműveik kenése céljából.

Buziás gyógyfürdő (Román Nauheim)

páratlan szénsavas rádióaktív sós-savas forrásvizekkel. — Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos, érlemezsedécs sziv és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vérszegénység, izomszűz, hólyaghurut és kimerüléss idegesség esetén. **Női betegség,** a változásos zavarok, fertőző betegségek, mérgezők nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel. Természetes szénsavas, sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kitchűnő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árakkal. — **Uj modern uszoda,** napfényes stranddal. — **Fürdőidény május 15-től október 1-ig.** — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T. Fürdőigazgatóság: BUZIÁS (Bánát)

Közgazdaság

Az állatbőrök kivitele

Bukarest, augusztus 22.

A pénzügyminiszterium körrendeletet adott ki a vámhivatalokhoz, amelyben megtiltja, hogy az állati bőrok kivitelénél a kivitel csak abban az esetben lehessen az exportvám alól, ha azokat megfelelő állapotban adják fel külföldi rendeltetéssel. A kisállatbőrök vámentesek kivétel nélkül arra, hogy be lettek-e szára, vagy sem.

Új vasúti tarifát léptetett életbe Jugoszlávia a romániai eredetű élőállatok bevételére

Bukarest, augusztus 22.

Augusztus 15-én új vasúti tarifát léptetett életbe Jugoszlávia azokra az élőállatok szállítványokra, amelyeket Romániából adnak fel jugoszláviai rendeltetéssel. Az új tarifa olcsóbbá tette a romániai élőállatok-bevitelt Jugoszláviába.

Kis-Közgazdasági Hírek

Újból maximálták az élelmiszerek árát Krassómegyében. Resiczabányai árszabózat jelent: Az élelmiszerek-neműforgalmi áránál tapasztalt visszaélésmegállítás céljából a fontosabb élelmiszerek árát most újból maximálták a megyében. Az újabb ármegállapítás a kenyér és a hus-árakra vonatkozik. Az új maximálás kétféle kenyér és kótféle húsról állapított meg, mely szerint a fehér kenyér ára 7, a kenyérlisztkészítéssel s közfogyasztásra szolgáló pépfehér kenyér ára pedig 4 lej. Husok a megszárszékben: marhahús I. osztályú 28. II. osztályú 26. III. osztályú 24. borjúhús I. osztályú 40. II. osztályú 36 lej; sertéshús egységes árban zsír 58, bivalyus 22, lóhús 20 lejogrammonként. A piaci árusasztalok az összes felsorolt húsrak kilogrammonként 4-4 lejjel alacsonyabakra vannak maximálva.

Az Egyesült Államokban az ipari termelés 16 százalékkal, a gyári munkásoké 25 százalékkal csökkentek. Washingtonból jelentik: A kereskedelemügyi miniszter kijelentése szerint az Egyesült Államokban az ipari termelés az első felévtől az előző évhez viszonyítva 16 százalékkal csökkent. Mindennek a textilipar mutatott fel némi javulást. A gyári munkabérek 25 százalékestek az előző évi szint alá.

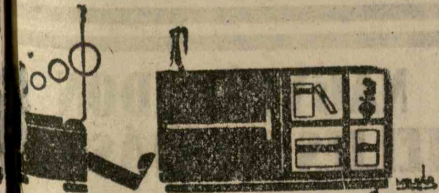
Tőzsde

1951 augusztus 22.

Börze (nyitás): Berlin —, Amszterdam 35.5, Newyork 514 és egynyelcad, London 2597 és egynyelcad, Páris 2014.50, Prága 2688.50, Prága 1525, Budapest 150, Belgrád 905, Bukarest 506, Varsó 20, Bécs 72.25.

HA BUTOR

LEGYEN

MEKELY & RÉTI

BUTORGYÁRÁBÓL

SVASÁRHELY

BUKAREST

BRASSÓ

HAGYSZEBEN

MOTTO: A LEGJOBBAT — LEGOLCSÓBBÁR — LEGKEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEKKEL

Mi lesz velünk?

Mindössze 1247 vagon búzát exportáltunk eddig, a tervezett 40 ezer vagonból

Az exportprémium nem képes lellendíteni a kivitelt

Bukarest, augusztus 22.

A kormány, a gazdamentő exportprémium bevezetésekor, mintegy 40 ezer vagonban jelentette meg a külföldre kiszállítandó buza mennyiségét. Tekintettel arra, hogy az ideai buza-termés meghaladja a 500 ezer vagon, viszont a belföldi szükséglet nem több 250 ezer vagonnál, maximálisan, a számítás, a buzaexportot illetően meg is állotta a helyét. A számításban tehát nem történt hiba, csak éppen az történt, hogy —

nincsen buzaexportunk.

A hivatalos lap legutóbbi kimutatásai szerint

eddig mindössze 1247 vagon búzát exportált Románia az előirányzott 40 ezer vagonból.

Az exportot lebonyolító cégek között szerepelnek: Heilpern, Bukarest 55 vagon, Neumann Testvérek, Arad 5 vagon, Dreyfus, Braila 20 vagon, Damadian, Konstanca 181 vagon, Lasarof, Giurgiu 50 vagon, R. Stein, Giurgiu 40 vagon, R. Weisz, Arad 18 vagon és így tovább. Az itt felsorolt cégek a multban 100 vagonra szállították ki a búzát az országból, most azonban csak egy-két vagonként exportálnak, mert nincsen piaca a búzának.

Maguk a betétesek mentik a Berkowitz-bankot

Bukarest, augusztus 22.

A Berkowitz-féle bankház szanalási ügye még mindig nem intézódött el teljesen. A betétesek és hitelezők egyik csoportja szombaton újabb felhívással fordult a bank hitelezőihez, hogy haladéktalanul járuljanak hozzá a látra szóló betéteknek költött betétekké való átváltoztatásához. A bank ebben az esetben négy százalékos kamatot fizetne s az első évben a betétek egyik felét, a másodikban a másik felét fizethetik ki. Erre az akcióra azért

van szükség, mert a Nemzeti Bank csak akkor hajlandó megadni a 150 millió gyorshitelt, hogy a bank újra felvehesse a rendes üzletmenetet, ha az újabb run veszélye nem fenyegeti a pénzügyet.

Itt említjük meg, hogy a fizetéseképtelenné vált Banca Generala al Tării Románesi hitelezői és betétesei gyűlést tartottak, amelyen a kényszereljárás gyors lefolytatását kérték, mert attól tartanak, hogy időközben a bank vagyona „elolvad.”

A nemzetközi gabonapiac helyzete

Újabb nagy gabonamennyiséget semmisít meg az amerikai Farm-Board, hogy az árak esését feltartóztassa

Erősen esik a tengeri ára is

Bukarest, augusztus 22.

A nemzetközi gabonapiacokról beérkező jelentések szerint augusztus első felében mindenütt rendkívül lanya volt a gabonaüzlet. Azok az államok, amelyek gabonakivitelre szorulnak, egyre jobban megnehezítik a behozatalt. Németország például nem enged meg a külföldi búzának három százaléknál nagyobb keverését belföldi búzával. Franciaországban a keverési arányszám maximálisan öt százalék. Sulyos kihatással voltak a gabonaüzlet kialakulására a közismert pénzügyi nehézségek, amelyek az augusztusi gabonapiacot megnehezítették. Az északamerikai gabonakészletek növekedésében vannak, ami arra készteti a Farm-Board vezetőségét, hogy

a gabonakészleteknek egy jelentős hányadát emberi táplálékra alkalmatlanná tegye

és, hogy ezzel az intézkedéssel a gabonapiac katasztrófális áresését feltartóztassa.

Oroszországban a gabonatermés, mint általában mindenütt a világon, a lehető legjobb volt, úgy, hogy ha a Szovjet meg akarja ismétetni a tavalyi dömpinget, ez módjában állana, azonban az a vélemény, hogy

a nemzetközi gabonapiac rendkívül alacsony nívója miatt nem fog a Szovjet dömping-gabonát a világpiacra szabadítani.

A tengeri ára, amely pedig hosszú ideig elég jól tartotta magát, szintén erősen csökkenőben van. A tengeri árak katasztrófálisabb esését egyelőre feltartóztatja az a kereslet, amely meglehetősen

élénkséget mutat, kérdés azonban, hogy az új tengerinek a megjelenése nem fogja-e az árak további esését maga után vonni? Az utóbbi négy hónap folyamán

Argentina több mint hárommillió tonna kukoracát exportált, vagyis közel kétfélmillió tonnával többet, mint a mult év hasonló időszakában.

és főleg az argentiniai nagy kínálat volt az, amely a kukorica árakban az áresökkenést beindította. Tekintetbe véve azt, hogy Argentínában még mintegy négy millió tonna kukorica vár eladásra, továbbá, hogy a többi kukorica-termelő államokban is jó termés mutatkozik, nem sok remény van arra, hogy fel lehet majd tartóztatni ennek a terménynek a további áresökkenését!

Üzembe helyezik a brassói „Cetatea” gránit-bányáit

Bukarest, augusztus 22.

A közlekedésügyi miniszterium az országutak és megyei utak újjáépítésével kapcsolatosan elhatározta, hogy a brassói „Cetatea” részvénytársaság most üzembe helyezi a gránit-bányáit ismét üzembe helyezi. A miniszterium speciális bizottságot küldött ki azzal a feladattal, hogy a „Cetatea” Carabal-Rahova és Valea-Carabal bányáit felülvizsgálja és megállapítsa a bányákban kiemelhető gránit minőségét, amelyet aztán az újjáépítendő utak burkolatára fognak felhasználni.

Olcsó kotta vásárunk, szenzáció

10 darab jó kotta 15.- lej, vidékre 20.- lej.

Brassói Lapok Könyvoszlálya.

Egyelőre nincs vásárlás a bányási gabonapiacra

Temesvár, augusztus 22

Az itteni gabonaimpériumok céljaira áttutalt egymillió lej már hónapokkal ezelőtt elfogyott és pótlásra nem érkezett más összeg. Emiatt a gabonavásárlásokat az itteni piacon teljesen beszüntették. A falusi gazdák kénytelenek rakományukat hazavinni, mert még százhusz lejes árban sem tudják eladni. Az egyik elkéseredett gazda a Begába fordította egész szekerét, azt mondván, inkább vesszen a termése a folyóba, semminthogy visszavigye.

Iskolák Egyesületek

BEIRATÁSOK A BRASSÓI RÓM. KATH. ELEMI ÉS KÖZÉPISKOLÁKBAN. A beiratások augusztus hó 25-én kezdődnek és augusztus hó 31-én érnek véget. A jelzett napokon délelőtt 8—12-ig és délután 3—5-ig lehet beiratkozni. A tanítás az elemiben szeptember hó 1-én, a középiskolákban szeptember 3-án kezdődik. A középiskolába beiratkozó növendékek hozzák magukkal az állampolgársági bizonyítvány hiteles másolatát. Beiratásnál a tandíj egynek előre befizetendő.

BEIRATÁSOK A BRASSÓI REFORMÁTUS ELEMI ISKOLÁBAN. Az 1951—52. iskolai esztendő, felsőbb rendeltre, ez évben szeptember hó 1-én kezdődik, mértis a beiratások augusztus hó 25—29-ig, (keddtől, szombtig), lesznek, naponta 8—12 és délután 3—6-ig, a sétatéri református templom melletti tanácskasztemben, (Kálvin-utca 5.).

Snort

A brassói villámturna. A brassói sportegyesületek vasárnap délután két órai kezdettel a Brasovia pályán villámturnán mérkőzést rendeztek. A rendezés érdekese és sok változatosságot ígérő mérkőzési sorozat először kerül lebonyolításra Brassóban, amelyen részt vesz a hét brassói egyesület a következő sorrendben: I. Olympia—CFR, II. A győztes az erővesztő Viktoriával, III. Brasovia—Ivria és IV. IAR—BMTE, V. Az I. és III. győztese, VI. A III—IV. győztese győztese az I—II győztesével. A döntőmérkőzés győztese, a villámturna győztese minden egyesület két játékos cserélhető. A mérkőzések 2-szer 15 percesek, eldöntetlen esetén sorshuzással döntik el a tovább játszó csapatot, a vesztes csapatok kiesnek. A döntőmérkőzés eldöntetlensége esetén 2-szer 5 perces szünet nélküli meghosszabbítás. Ha ekkor sincsen győzelem, új mérkőzés játszandó a döntésért. A villám-mérkőzéseken nincsen lesbenállítás, így taktikázásnak és különösen a gyorsaságnak jut nagy szerepe. A mérkőzés iránt óriási az érdeklődés.

Sok
100.000
Leit
nyerhet
egy Kolozsvári Mentő-sorsjeggyel

Minden sorsjegyet az összes húzószalon részvesz, mindenütt kaphatók, postán is megrendelhetőek 19.- Lej portóköltség hozzáadásával. Főbizonyos: Derzsy Géza Str. de Mihoc 163 Brassóban. B. Saharovici Str. Sfr. Apostoli 28 Bucurestiben. Központi Sorsjegyi Iroda Cluj, Str. Memorandului 16

A modern diplomata tizparancsolata

Irta: Villiam S. Culbertson, az Amerikai Egyesült Államok chilei nagykövete

Az alábbi szabályok, amelyeket hivatalos diplomaták használatára fogalmaztam, minden bizonnyal más élethivatásban is jól be fognak válni:

1. Ne beszélj sokat! Miután Jónás három napot és három éjszakát töltött egy cethal gyomrában, majd a partra sodródott, a cethal utána fordult és így szólt hozzá: „Ha befogtad volna a szádát, ez nem történhetett volna veled.”

2. A lendületes szónoklatok ideje lejárt a diplomáciában. A diplomácia formalizmusát, ameddig lehet, ne keverd össze más természetű problémákkal. Ha pedig szükséges, tiltakozz tisztára formálisan, hogy a válságot megszüntesd. A diplomácia nem szerencsésjétek. Ne viaskodj a tükör előtt.

3. Ne ismerj protekciót!

4. Ne fontoskodj! Ne burkolózz a titokzottság légkörébe és ne lesd, hogy látogatódra milyen hatást gyakorol lényed és megjelenésed. A halkléptű, gummicipős artisták deklarációjában való, nem a diplomáciai szolgálatba.

5. Hivatalodon és legszűkebb munkatársaid körén kívül ne legyenek bizalmasaid. Soha ne mondj asztali szomszédoknak olyat, amit nem vagy hajlandó akár az egész nagyvilág előtt elmondani.

6. Ismerd meg az egész országot. Egy országnak a fővárosa még nem maga az ország. Még Páris sem Franciaország.

7. Eltekintve a szolgálati érintkezéstől, (a melyet úgy kell folytatni, ahogy kézen kapod), bizonyosodj meg róla, hogy követségedre, vagy nagykövetségedre csak olyan személyeket hívsz meg, akik bizonyos érdemeket szereztek maguknak. Senkinek sincs jogcime a meghívásra, csak azért, mert „a társaságnak” tagja. A modern világban nem lehet elismerni semmi más arisztokráciát, csak a munka és az érdem arisztokráciáját.

8. Mutasd meg, hogy azt az országot, a melyben élsz, becsülni tudod. Minden népben nagyon sok tulajdonság van, amit szeretni lehet.

9. Az illem szabályai nem tartoznak az egyéni kiváltságok közé. Ne sértődj meg, ha valaki elfelejti nálad a névjegyét leadni, vagy látogatásodat viszonzolni.

10. Ne egyél és ne igyál tulsokat. A diplomatának világos fejre van szüksége, ez hivatalának egyik legelső kötelessége. A jó emésztés pedig talán a legfontosabb szükséglete.

Látogassa meg a Levante-i Mintavásárt BARI-ban (Olaszország)

Nemzetközi Mintavásár
1931. szeptember 6-21.
A keleti és balkán-országok legfontosabb mintavására — Menetdikedvezmények a vasutakon és hajójáratokon
Felvilágosítást ad: CAMERA ITALIA-NA de COMERT din ROMANIA Bucuresti, Str. Melodiei 1 és a NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA Bucuresti, Cal Griviței 128 H. O.

A NŐI TESTKULTURA ÚJ UTJAI

Irta: Dr. Madzsarné, Jászai Aliza

A ritmikus torna, a művészi mozgás és a modern testkultura módszerei Számos torna gyakorlat leirással és 150 gyakorlattal közzéadva.

A 224 oldalas könyv ára 170 lej. Vidékre portó 10.— lej. utánvét mellett 16.— lej. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályánál

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. 19.264—1931. Serv. ad-tiv.

HIRDETMÉNY

a 20 iparhatósági megbízott és 6 póttag, a városi iparhatóság mellé való választása ügyében Ezen választás hétfőn, folyó évi augusztus hó 31-én délelőtt 9—12 óra között a városi iparhatóság helyiségében, (városi tanács, Károly király-utcában, 63. sz., I. em., 1. ajtó) lesz megtartva.

Minden önálló kereskedő, iparos és gyáros bir választási joggal. Választható azonban csak azon kereskedő, iparos és gyáros, aki a megfelelő kereseti adót fizeti.

A visszalépő megbízottak ismét megválaszthatók.

A választás szavazó-cédulákkal történik.

Brasov, la 14. August 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte: Secretar General:
Suciú m. p. Socaciú m. p.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Megvételre keresünk egy 320 350 lóerős használt GÖZGÉPET. Félstabil előnyben. A helyet, árat és technikai adatokat kérjük. REGNA, Bistrița. 14448

ELADÓ egy 61 holdas tanya épületekkel. Kelemen József Sincal, judetul Mures. 14418

RÉGI JÓLMENŐ ruhafestőde és vegytisztító Temesváron, saját házban, modern berendezéssel, elköltözés miatt ELADÓ. Érdeklődni: Fehér Olga hirdetője útján Temesvár, Str. Saguna 5. 14433

Olesón eladó falusi vegyeskereskedő áru nélkül, korcsma, kuglizóval, gyümölcsös-sel. Biztos megélhetés. Helyben egy kis üzlet van, lakoságnak beszerzőhely nagyon kellene. Andrassy, Sft-Gherge, villanytelep. 14415

Eladó egészséges préselt szénapor, sás, nádmentes, kocsi rakva 140.— lej. Szabó Lászlónál, Cristur. 14461

VESZEK SPALTGATTERT, használtat, de jó állapotban levő. Ajánlatok kimerítő részletekkel kérem. „L. Sch. 100” jellegre a brassói kiadóba. 14457

Tusnad-Sat-on üzlethelyiség berendezéssel, 3 szoba, melléképítményekkel használtat. Gyarmathy Károly. 14465

OKKAZIO. Sarokház, fűszerüzlet, jövedelmező bérház 800.000 lej családi osztzkodás. — Bővebbet Friedmann, Brassó, Kórház-u. 18. 14468

GÖZ- ÉS KADFURDÓBERENDEZÉS, mely áll gőzkazánból, szivógépekből, csővekből, gőzfűtőtestekből, zuhanyokból stb. olesó áron eladó. Cim: KÉZDIVASARHELYI TAKARÉPKÉNTAR, Targu-Săucea, Jud. Treiscaune. 14472

Allást nver

Fogorvos kollégát nőtlent keresek, a praxisban abszolút jártast, ki jófogalmu rendelóm vezetését mint társát venné. Később teljes átadás lehetséges. Személyi adatokkal és fényképpel ellátott megkereséseket Angel-hirlapiroda Sigheut-Marmatiei kérem. 14447

Egy tanuló fizetéssel felvétetik. Schütz V. fia divatárúüzletében, Brassó. 14412

B. L. Felelősszerkesztő: Braşov-Brasó, Kapu-utca 56-58. Telefoninterurban: (szerk. és kiadóhivatal) 1-77 és 82

Bucuresti-Bukarest I, Bulevardul Schitu Măgureanu 21. - Telefonszám: 363-64

ABRASSOI LAPOK nyomdavidallatának kiadása és rotáció nyoma, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.

megbízások telvételére és fizetések átvételére tenni, helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Déva: Str. S. Barnabiu 10. (Oszian Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanța 2. (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérmegye részére. Kolozsvár: Str. Daba-arior 7. (vot Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámín Arpád. Str. Bereria 1. (Sörháza-ut.) — Marostordamagye: Szabó Jenő. Cime: Marosvásárhely, Strada Reghului 10. — Nagyszében: Strada Turului 13. (Szigetváry László) — Nagyváradi: Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Rátóczy-ut 37. (Kertész László) — Szatmár- és Máramarosmegyék részére — Szilágyosnyó: (Halperin Ernő) — Tenezsár: Gyárváros, Igris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dános József.)

HIRDETÉSEKET telvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készségei szolgálunk

Szabó Márton

Brassó, Hosszu-u. 74.

Speciálisan berendezett autó-rugó üzem Kész rugók raktáron. Javítások gyorsan készülnek. — Rugók a legújabb

módszer szerint ruganyosítottak

Mélyen leszállított árak!

NAGYVÁRADON TELJES ELLÁTÁSRA

Balkonos utcai szobába, zongora és fürdőszoba-használattal urifit vagy leányt elfogad izr. uricsalád

Özv. BERGER ANTALNÉ ORADEA

Str. Cantemir (Beöthy Ödön-utca) 42. I. 7.

Figyelje lapunk hirdetését!

Gazdálkodók

könyvei:

Hérics-Tóth-Osztrovszky: Gyümölcsök szeszipari feldolgozása	143	Appel: Cukorrépatbetegségek	238
Hérics-Tóth-Osztrovszky: A szeszgyártás kézikönyve, fve. 1088, kve.	1224	Billera: Répatermesztés	109
Gyárfás J.: A szántóföld helyes művelése	102	Bittera M.: Szerves trágyák	61
Hauser J.: Vetés- és növényápolás	129	Bittera M.: Műtrágyák és műtrágyázás	149
Kadocsa Gy.: Mezőgazdasági növényeink fontosabb állati ellenségei	129	Dorner B.: Kereskedelmi trágyák	496
Lázár F.-Sávoly S.: A jó mag és helyes magvetés	113	Szívós B.: Műtrágyázás vezérfonala	47
Westsik: Növénytermelés	313	Ballenegger R.: Talajművelés és talajjavítás	68
Bászel E.: Korai burgonya termelése	81	Bernátsky J.: A gyümölcskertészet elemei	136
Beke L.: A burgonya termelése és nemésítése fve. 41, kve.	122	Bernátsky J.: A veteményes kert	190
Dorner B.: Burgonyatermesztés	143	Buchta Gy.: Gyümölcs- és zöldségfélék értékesítése és eltartása	163
Takács Gy.: Vetőburgonyatermesztés	170	Csérer Gy.: A konyhakert	47
Kerpely K.: A jó dohánkertész	170	Csérer Gy.: A szobanövények ápolása	81
Nyári F.: Dohánytermelés kézikönyve	68	Csérer Gy.: A virágos kert	68
Bittera M.: A kukorica	95	Czapári B.: A virágtenyésztés	272
Papp M.: Gabonafélék helyes termelése	47	Hérics-Tóth: Gyümölcsök és fozelék konzerválásainak kézikönyve	340
Bernátsky J.: Az ehető és mérges gombák	143	Horn J.: Gyümölcstermelés	340
Páter B.: Milyen gyógynövényeket termesszen a kigazda	41	Jáblonovszky J.: A gyümölcsfák és a szőlő kártevő rovarai	68
Varró A.: A gyógynövények, mint háziszerek	102	Lázár F.: Spárgatermesztés	47
Varró A.: A gyógynövények, mint háziszerek, nagy teljes kiadás, kve.	408	Magyar Gy.: A rózsa termesztése I. II. III.	170
Bittera M.: Len és kender	102	Mahács M.: Gyümölcstermesztés	238
Illés L.: Cirok, köles, repce, mák termesztése	61	Németh J.: A dinya termesztése	54
Sávoly S.: A seprőcirok	41	Rerrich B.: Kertes ház	102
Sierbán J.: Kendertermelés és áztatás	47	Sávoly S.: Ezer utbaigazítás a gyakorlati kertészetben	217
		Staerfeld B.: Házikertek berendezése	47
		Szántó P.: Dinyetermesztés	61
		Thorotzkai-Wigand E.: A kert	136
		Wagner K.: A kis kertész, kve.	136

Póstai megrendeléseket azonnal elintézz a

Brassói Lapok Könyvostálya

Kérje díjtalan, teljes gazdasági szakkönyvtárjegyűnként.